

Jaarrekening 2021

Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden

Vast te stellen in de openbare vergadering van het algemeen bestuur op 6 juli 2022

DM 1871520 V2

Adres

Poldermolen 2
Postbus 550
3990 GJ Houten

Telefoon

(030) 634 57 00

Fax

(030) 634 59 99

E-mail

post@hdsr.nl

Internet

www.hdsr.nl

Inhoudsopgave

Inleiding en leeswijzer	3
1. Samenvatting jaarrekening 2021	4
1.1 <i>Exploitatie</i>	4
1.2 <i>Voorstel tot bestemming van het resultaat</i>	6
2. Balans per 31 december 2021	7
2.1 <i>Balans per 31 december 2021</i>	7
2.2 <i>Toelichting jaarrekening 2021</i>	8
2.2.1 <i>Grondslagen van waardering en resultaatbepaling</i>	8
2.2.2 <i>Toelichting balans per 31 december 2021</i>	11
2.3 <i>Niet uit de balans blijvende rechten en verplichtingen</i>	22
3. Rekening naar programma's	25
3.1 <i>Exploitatierekening naar programma's</i>	25
4. Rekening naar kostendragers	26
4.1 <i>Exploitatierekening naar kostendragers</i>	26
4.2 <i>Toelichting kostendragers</i>	27
4.2.1 <i>Toelichting kostendrager Watersysteemheffing</i>	27
4.2.2 <i>Toelichting kostendrager Zuiveringsheffing</i>	29
Rekening naar kosten- en opbrengstsoort	31
5.1 <i>Exploitatierekening naar kosten- en opbrengstsoort</i>	31
5.2 <i>Toelichting rekening naar kosten- en opbrengstsoort</i>	31
6. Specificaties	37
6.1 <i>Specificatie onderhanden werk en restant krediet per 31-12-2021</i>	38
6.2 <i>Staat van vaste schulden</i>	39
7. Controleverklaring	40
8. Besluit	43

Inleiding en leeswijzer

Inleiding

Conform artikel 103 van de Waterschapswet en artikel 11 van de Verordening beleids- en verantwoordingsfunctie bieden wij u hierbij de jaarrekening 2021 van Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden ter vaststelling aan.

De jaarrekening is een financieel verantwoordingsdocument en wordt ter vaststelling aangeboden aan het algemeen bestuur. Door de vaststelling van de jaarrekening verleent het algemeen bestuur aan het college décharge ten aanzien van het financieel beheer. In het bestuursverslag, dat separaat wordt aangeboden, wordt nader ingegaan op het financiële beleid en de programmaverantwoording.

Aan de hand van de begroting en begrotingswijzigingen (BW) worden de kaders door het algemeen bestuur vastgesteld en via de jaarrekening wordt gecontroleerd of de uitvoering binnen deze kaders heeft plaatsgevonden.

De accountant geeft een getrouwheidsoordeel en een oordeel over de financiële rechtmatigheid van de totstandkoming van de baten, lasten en balansmutaties van de jaarrekening. Naar aanleiding van de controle door de accountant is een goedkeurende controleverklaring voor zowel de getrouwheid als de rechtmatigheid verstrekt.

In de vergadering van het algemeen bestuur op 6 juli 2022 wordt de jaarrekening behandeld en vastgesteld.

Leeswijzer

Door het algemeen bestuur zijn in de vergaderingen van 7 juli 2021 en 24 november 2021 begrotingswijzigingen voor het verslagjaar 2021 in de exploitatie vastgesteld. In de jaarrekening worden positieve resultaten als voordeel (V) en negatieve resultaten als nadeel (N) vermeld.

De samenvatting en het voorstel tot bestemming van het saldo zijn in hoofdstuk 1 opgenomen. In hoofdstuk 2 staat de balans met de daarbij behorende toelichtingen. In hoofdstuk 3 tot en met 5 zijn de exploitatierekeningen naar programma's, kostendragers en kosten- en opbrengstsoorten weergegeven. In hoofdstuk 6 zijn specificaties van onderhanden werk inclusief kredietruimte van de lopende investeringsprojecten en de staat van vaste schulden opgenomen. In hoofdstuk 7 is de controleverklaring toegevoegd.

Behandeling bestuur

Het college van dijkgraaf en hoogheemraden stemt in met de concept jaarrekening 2021 en legt deze voor aan het algemeen bestuur. Het algemeen bestuur is het bevoegd orgaan voor het vaststellen van de jaarrekening op grond van artikel 104, lid 1 van de Waterschapswet. Op grond van artikel 105 van de Waterschapswet nemen de leden van het dagelijks bestuur niet deel aan stemmingen over besluiten als bedoeld in het eerste, tweede en vierde lid van artikel 104.

Publicatie

De definitieve jaarstukken worden via bekendmakingen openbaar gemaakt.

Op het moment dat de jaarstukken 2021 door het college aan het algemeen bestuur worden voorgelegd zijn de documenten voor iedereen beschikbaar. Ook worden de jaarstukken 2021 digitaal op de website www.hdsr.nl gepubliceerd.

1. Samenvatting jaarrekening 2021

1.1 Exploitatie

Exploitatierekening naar programma	Rekening 2020	Begroting 2021	Begroting 2021 na BW	Rekening 2021	Verschil begroting/rekening	
Waterkeringbeheer	16.202	13.596	13.133	14.243	-1.110	N
Calamiteitenzorg	577	587	614	602	12	V
Muskusrattenbeheer eigen gebied	2.617	2.677	2.677	2.756	-79	N
Watersysteembeheer	24.950	33.284	33.297	30.843	2.454	V
Beperking gevolgen klimaatverandering	3.225	3.473	3.549	3.190	359	V
Gezond water	3.912	6.017	6.114	5.227	887	V
Zuiveringsbeheer	45.524	48.699	46.490	46.520	-30	N
Lastendruk	3.753	3.764	3.764	3.601	163	V
Bestuur en organisatie	24.125	29.776	30.568	26.876	3.692	V
Netto lasten	124.885	141.873	140.206	133.858	6.348	V
Exploitatierekening naar kostendragers						
Watersysteemheffing	65.501	76.277	76.535	71.996	4.539	V
Zuiveringsheffing	59.384	65.596	63.671	61.862	1.809	V
Netto lasten	124.885	141.873	140.206	133.858	6.348	V

Exploitatierekening naar kostensoort	Rekening 2020	Begroting 2021	Begroting 2021 na BW	Rekening 2021	Verschil begroting/rekening	
Rente	8.603	8.350	8.350	8.458	-108	N
Afschrijvingen	28.517	29.667	29.200	29.145	55	V
Personeelslasten	51.455	55.162	57.067	55.387	1.680	V
Overige lasten	63.910	79.519	77.370	74.734	2.636	V
Totaal lasten	152.485	172.698	171.987	167.724	4.263	V
Overige opbrengsten	14.498	16.182	16.181	20.366	4.185	V
Interne verrekeningen	13.102	14.643	15.600	13.500	-2.100	N
Totaal overige baten	27.600	30.825	31.781	33.866	2.085	V
Netto lasten (totaal te dekken)	124.885	141.873	140.206	133.858	6.348	V
Netto belastingopbrengsten	131.043	132.886	133.886	134.000	114	V
Resultaat voor mutaties reserves	6.158	-8.987	-6.320	142	6.462	V

Netto belastingopbrengst per categorie	Rekening 2020	Begroting 2021	Begroting 2021 na BW	Rekening 2021	Verschil begroting/rekening	
Watersysteemheffing ingezetenen	26.976	28.910	29.010	29.024	14	V
Watersysteemheffing gebouwd	33.968	34.837	35.537	35.621	84	V
Watersysteemheffing ongebouwd	5.598	5.840	5.840	5.909	69	V
Watersysteemheffing natuur	70	71	71	78	7	V
Verontreinigingsheffing	0	320	320	60	-260	N
Zuiveringsheffing	64.431	62.908	63.108	63.308	200	V
Netto belastingopbrengsten	131.043	132.886	133.886	134.000	114	V

Bedragen zijn in duizenden euro's

De bedragen in kolom "Verschil begroting/rekening" worden toegelicht in het bestuursverslag 2021, bijlage 1.

Resultaat

In 2021 is een positief exploitatieresultaat van € 6.340.000 gerealiseerd na mutaties bestemmingsreserves. De mutaties reserves zijn al bestemd op basis van de begroting 2021 en eerder vastgestelde besluiten. Op hoofdlijnen is het resultaat als volgt opgebouwd:

Exploitatierekening per kostensoort	Rekening 2020	Begroting 2021	Begroting 2021 na BW	Rekening 2021	Vershil begroting/rekening	
Totale lasten	152.485	172.698	171.987	167.724	4.263	V
Totale baten (incl. geactiveerde lasten)	27.600	30.825	31.781	33.866	2.085	V
Netto lasten (totaal te dekken)	124.885	141.873	140.206	133.858	6.348	V
Netto belastingopbrengsten	131.043	132.886	133.886	134.000	114	V
Resultaat voor mutaties reserves	6.158	-8.987	-6.320	142	6.462	V
Mutaties bestemmingsreserves	1.081	10.212	9.012	6.198	-2.814	N
Nog te bestemmen resultaat	7.239	1.225	2.692	6.340	3.648	V

Bedragen zijn in duizenden euro's

Toelichting op hoofdlijnen

Het positieve exploitatieresultaat voor nog te bestemmen resultaat over 2021 is € 3.648.000 meer positief dan begroot. In paragraaf 5.2 Toelichting rekening naar kosten- en opbrengstsoort worden de verschillen tussen de begroting en de realisatie uitgebreid toegelicht. Hieronder volgen de belangrijkste verschillen tussen de begroting na begrotingswijzigingen en de realisatie in het jaar 2021.

Voordelen (V)	
Lasten	
• Lagere personeelslasten	1.680
• Lagere overige lasten	4.133
Baten	
• Hogere opbrengsten waterschapsbelastingen	114
• Hogere opbrengst uitkering ziektewet/detachering	259
• Hogere opbrengst financiële baten	101
• Hogere opbrengst overige baten	1.867
• Hogere bijdragen van derden	1.958
• Vrijval voorziening	33
Totaal	10.145

Nadelen (N)	
Lasten	
• Hogere kapitaallasten	53
• Hogere bijdragen van derden	97
• Lagere onttrekking bestemmingsreserves	2.814
• Extra dotatie voorziening baggeren	1.400
Baten	
• Lagere opbrengst geactiveerde lasten	2.133
Totaal	6.497

Vershil begroting na BW en rekening	3.648
--	--------------

Bedragen zijn in duizenden euro's

1.2 Voorstel tot bestemming van het resultaat

Voorgesteld wordt het nog te bestemmen positief exploitatieresultaat van € 6.340.000 de volgende bestemming te geven:

Nog te bestemmen exploitatieresultaat 2021	Voorstel verdeling resultaat 2021	
Algemene reserves (toevoeging)		1.034
Bestemmingsreserve tariefseglisatie Watersysteemheffing (toevoeging)		144
Bestemmingsreserve tariefseglisatie Zuiveringsheffing (toevoeging)		2.662
Overige bestemmingsreserve Transitie (toevoeging)		1.500
Overige bestemmingsreserve Innovatiefonds (toevoeging)		1.000
Mutatie reserves bestemming resultaat (toevoeging)		6.340

Bedragen zijn in duizenden euro's

De verdeling van watersysteemheffing per belastingcategorie is conform het besluit vierde wijziging kostentoeedelingsverordening 2009 Hoogheemraadschap de Stichtse Rijnlanden, dat is vastgesteld door het algemeen bestuur op 9 oktober 2019.

Reservepositie

Voor een toelichting op de reservepositie, mutaties reserves en resultaatbestemming verwijzen wij u naar pagina 14 t/m 17 van de jaarrekening.

Reserve positie	Saldo na resultaat 2020	Mutaties 2021 na BW	Mutaties reserves weerstand 2021	Saldo na mutaties 2021	Voorstel bestemming resultaat 2021	Saldo na bestemming resultaat 2021
Watersysteemheffing	5.353		-605	4.748	462	5.210
Zuiveringsheffing	7.177		-605	6.572	572	7.144
Totaal algemene reserves	12.530		-1.210	11.320	1.034	12.354
Watersysteemheffing ingezetenen	2.627		248	2.875	231	3.106
Watersysteemheffing gebouwd	9.774		308	10.082	-385	9.697
Watersysteemheffing ongebouwd	-2.435		48	-2.387	291	-2.096
Watersysteemheffing natuur	16		1	17	7	24
Zuiveringsheffing	12.545		605	13.150	2.662	15.812
Totaal reserves tariefseglisatie	22.527		1.210	23.737	2.806	26.543
Gekanaliseerde Hollandsche IJssel	42.743	-1.813		40.930		40.930
RWZI – Utrecht	21.765	1.842		23.607		23.607
Waterbeheer 900 jaar	300	46		346		346
Transitie	2.290	-689		1.601	1.500	3.101
ICT	978	-855		123		123
Omgevingswet	657	-260		397		397
Groen/Blauwe diensten	320	13		333		333
HWBP projecten	455	0		455		455
Inzet KWA (verdieping)	2.805	56		2.861		2.861
Restauratie Woordersluis	1.000	0		1.000		1.000
Sloop RWZI Utrecht	22.049	-4.082		17.967		17.967
Veiligheidstoets	946	-456		490		490
Asset Management	520	0		520		520
Innovatiefonds	0	0		0	1.000	1.000
Totaal overige bestemmingsreserves	96.828	-6.198	0	90.630	2.500	93.130
Totaal	131.885	-6.198	0	125.687	6.340	132.027

Bedragen zijn in duizenden euro's

2. Balans per 31 december 2021

2.1 Balans per 31 december 2021

Activa	Ref.	31-12-2021		31-12-2020	
Vaste Activa					
Materiële vaste activa	A	433.259		441.484	
Financiële vaste activa	B	2.867		3.036	
Immateriële vaste activa	C	5.366		0	
			441.492		444.520
Vlottende Activa					
Liquide middelen	D	33.500		30.500	
Kortlopende vorderingen	E	6.998		5.964	
Overlopende activa	F	1.089		1.417	
			41.587		37.881
Totaal			483.079		482.401

Bedragen zijn in duizenden euro's

Passiva	Ref.	31-12-2021		31-12-2020	
Vaste Passiva					
Algemene reserves		11.320		10.794	
Bestemmingsreserve tariefseglisatie		23.737		18.644	
Overige bestemmingsreserves		90.630		95.208	
Nog te bestemmen resultaat		6.340		7.239	
Eigen Vermogen	G		132.027		131.885
Voorzieningen	H	8.929		9.266	
Vaste schulden	I	287.231		297.385	
			296.160		306.651
			428.187		438.536
Vlottende Passiva	J				
Netto-vlottende schulden		21.961		22.726	
Overlopende passiva		32.931		21.139	
			54.892		43.865
Totaal			483.079		482.401

Bedragen zijn in duizenden euro's

2.2 Toelichting jaarrekening 2021

2.2.1 Grondslagen van waardering en resultaatbepaling

Algemeen

De jaarrekening is gebaseerd op de Regeling Beleidsvoorbereiding en Verantwoording waterschappen. De grondslagen van waardering en resultaatbepaling zijn ongewijzigd ten opzichte van voorgaand jaar.

Grondslagen waardering balans

Immateriële vaste activa

Bijdrage in activa van derden door het Hoogheemraadschap de Stichtse Rijnlanden zijn opgenomen onder de immateriële vaste activa en worden afgeschreven in 10 jaar.

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa zijn gewaardeerd tegen de aanschafwaarde verminderd met eventuele ontvangen investeringsbijdragen en cumulatieve afschrijvingen.

Daarnaast worden de materiële vaste activa, voor zover deze zich nog in het stadium van "Onderhanden werk" bevinden, vermeerderd met de eigen personeelslasten en bouwrente.

Afschrijvingsbeleid

In de "Verordening beleids- en verantwoordingsfunctie HDSR" zijn de kaders voor het afschrijvingsbeleid door het algemeen bestuur vastgesteld. Vervolgens heeft het college het uit te voeren beleid nader uitgewerkt in de Regeling financieel beheer.

1. Het beleid ten aanzien van waardering en afschrijving van activa omvat in ieder geval:
 - a. investeringen met een verkrijgingsprijs of vervaardigingsprijs lager dan € 25.000, - worden niet geactiveerd;
 - b. de wijze waarop het waterschap omgaat met de verplichtingen uit het Waterschapsbesluit dat de bijdragen van eigen personeel, de rente over het tijdvak dat aan de vervaardiging van het actief kan worden toegerekend en de mogelijkheid dat een redelijk deel van de kosten van ondersteunende diensten van het waterschap in de vervaardigingsprijs van vaste activa worden opgenomen;
 - c. de afbakening tussen investering en onderhoud;
 - d. de afschrijvingsmethode;
 - e. overstappen naar één moment van activeren in het jaar op 31-12 van het betreffende jaar van gereed melding;
 - f. toevoegen van activa categorieën met bijbehorende afschrijvingstermijnen.
2. Bijdragen in activa in eigendom van derden worden afgeschreven gedurende het aantal jaren dat de betreffende activa naar verwachting door derden zal worden geëxploiteerd en voor zover de betreffende uitgaven op grond van artikel 4.64 van het Waterschapsbesluit worden geactiveerd.

3. Materiële vaste activa worden lineair afgeschreven in:

Activasoort	afschrijvingstermijn in jaren
Gronden en terreinen	
Grond	0
Vervoermiddelen	
Vervoersmiddelen, machines, apparaten en werktuigen	5
Veeg- en maaiboten	10
Overige bedrijfsmiddelen	
Hardware en eventueel gekoppelde software	3
Overige bedrijfsmiddelen	5
Bedrijfsgebouwen	
Kantoren, magazijnen en loodsen	40
Kantoorpand Poldermolen 3 verbouwing	8
Modernisering kantoor	15
Woonruimten	
Dienstwoningen	40
Waterkeringen	
Dijk en dijkverzwaring	40
Kades, beschoeiing en oevervoorzieningen	10
Waterkering - hoogte en beschoeiing	10
Waterkering - stabiliteit en ruimtegebruik	30
Damwanden - hout/ kunststof	30
Damwanden – Staal	50
Watergangen, kunstwerken en gemalen waterkwantiteitsbeheer	
Ruilverkaveling en landinrichting	25
Watergangen en duikers	25
Gemalen en rioolgemalen (bouwkundig)	25
Gemalen en rioolgemalen (Werktuigbouwkundig)	20
Gemalen en rioolgemalen (elektrotechnisch)	15
Stuwen (bouwkundig)	25
Stuwen (Werktuigbouwkundig)	20
Stuwen (elektrotechnisch)	15
Paden en bruggen	15
Vispassages/inlaatconstructies	25
Peilaanpassingen	25
Zuiveringstechnische werken	
RWZI - (civiel/ beton)	50
RWZI - (rioolgemaal werktuigbouwkundig)	20
RWZI (bouwkundig)	30
RWZI (elektrotechnisch)	15
Energiefabriek Nieuwegein	8
Proces automatisering en besturing	10
Persleiding	40
Paden en bruggen	
Paden en bruggen (voorheen wegen)	15

4. Investerings worden veelal verzameld op één project en vervolgens per activasoort geactiveerd.

5. Bovenstaande termijnen zijn richtinggevend, versnelde afschrijving wordt toegepast als de gebruiksduur tegenvalt.

Financiële vaste activa

De deelnemingen en aandelen van de Nederlandse Waterschapsbank zijn conform de comptabiliteitsvoorschriften gewaardeerd op basis van de historische aanschafwaarde. De aandelen van de Nederlandse Waterschapsbank kunnen niet vrijelijk verhandeld worden. De afkoopsom landinrichtingsrente Lopikerwaard is opgenomen tegen de verkrijgingsprijs vermindert met de cumulatieve afschrijvingen.

Vorderingen en overlopende activa

De vorderingen en overlopende activa worden opgenomen tegen de nominale waarde. De post “dubieuze debiteuren” is als waarde correctie op de debiteuren onder de kortlopende vorderingen opgenomen.

Liquide middelen

De liquide middelen zijn tegen de nominale waarde gewaardeerd.

Algemene reserve

De algemene reserve van het waterschap fungeert als een algemeen weerstandsvermogen en heeft geen specifieke bestemming. De algemene reserve dient om eventuele toekomstige tegenvallers van algemene aard te kunnen opvangen en om een eventueel negatief begrotingsresultaat op te vangen.

Bestemmingsreserves

De bestemmingsreserve egaliseringsreserve kan worden ingezet voor tariefsegalisatie per belastingcategorie. Als er van tariefsegalisatie gebruik wordt gemaakt, dan wordt er alleen onttrokken aan de reserve van de specifieke belastingcategorie. De overige bestemmingsreserves zijn vastgesteld door het algemeen bestuur ter realisering van een bepaald doel.

Voorzieningen

De voorzieningen zijn opgenomen tegen de nominale waarde en zijn nagenoeg allemaal als langlopend aan te merken, tenzij anders wordt vermeld.

Vaste schulden

De vaste schulden worden gewaardeerd tegen de nominale waarde vermindert met de gerealiseerde aflossingen. De vaste schulden hebben een looptijd van 1 jaar of langer.

Vlottende passiva

De kortlopende schulden en overlopende passiva zijn opgenomen tegen de nominale waarde.

Grondslagen resultaatbepaling

Resultaatbepaling

- jaarrekening is opgesteld volgens het stelsel van baten en lasten;
- baten zijn opgenomen voor zover ze zijn gerealiseerd;
- lasten zijn toegerekend aan de periode waarop ze betrekking hebben;
- verliezen worden als last genomen op het moment dat ze voorzienbaar zijn;
- belastingopbrengsten worden opgenomen onder aftrek van dotaties aan dubieuze debiteuren in verband met oninbaarheid.

2.2.2 Toelichting balans per 31 december 2021

A. Materiële vaste activa

Staat van materiële vaste activa	Mutaties 2021					
	Saldo 31-12-2020	(Des)investeringen *	Ontvangen doorbel. aan derden/subsidie	Overboeking onderhanden werk	Afschrijvingen	Saldo 31-12-2021
Materiële vaste activa gereed						
Gronden	17.096			839		17.935
Vervoermiddelen	338			66	-75	329
Overige bedrijfsmiddelen	2.357			508	-1.103	1.762
Bedrijfsgebouwen	14.666			71	-737	14.000
Woonruimten	43			0	-4	39
Waterkeringen	42.713			4.245	-3.072	43.886
Watergangen, kunstwerken en gemalen waterkwantiteitsbeheer	101.639	-1.719		2.938	-7.526	95.332
Zuiveringstechnische werken	243.879			5.761	-16.363	233.277
Wegen	499			0	-50	449
Totaal werken in exploitatie	423.230	-1.719	0	14.428	-28.930	407.009
Onderhanden werk						
Gronden	0	1.594	-755	-839		0
Vervoermiddelen	66			-66		0
Overige bedrijfsmiddelen	524	430		-508		446
Bedrijfsgebouwen	0	71		-71		0
Woonruimten	0			0		0
Waterkeringen	7.165	19.862	-12.365	-4.245		10.417
Watergangen, kunstwerken en gemalen waterkwantiteitsbeheer	6.304	8.271	-1.272	-2.938		10.365
Zuiveringstechnische werken	4.195	6.588		-5.761		5.022
Wegen	0	0		0		0
Totaal onderhanden werk	18.254	36.816	-14.392	-14.428	0	26.250
Totaal materiële vaste activa	441.484	35.097	-14.392	0	-28.930	433.259

Bedragen zijn in duizenden euro's

* Investerings zonder project worden direct geactiveerd. Investerings, die via projecten lopen, worden via onderhanden werk overgeboekt. In het bestuursverslag staat een uitgebreide toelichting op de diverse investeringen, onderhanden werk en kredieten.

Watergangen, kunstwerken en gemalen waterkwantiteitbeheer

In 2021 is een "wijzigingsovereenkomst beheersituatie oeverconstructies" afgesloten met de gemeente Utrecht. Alle oeverconstructies in de stad Utrecht, die in beheer zijn bij het waterschap, gaan over naar de gemeente Utrecht. Dit heeft geleid tot een desinvestering van circa € 5.366.000. Meer informatie hierover is terug te vinden onder de immateriële vaste activa. Daarnaast is er een terugboeking vanuit 2020 verwerkt met betrekking tot niet geactiveerde subsidieprojecten met een bedrag van €3.647.000. Dit resulteert in een saldo van € 1.719.000 aan desinvesteringen in 2021.

Onderhanden werk

In paragraaf 6.1 staat een specificatie onderhanden werk en restant kredietruimte per 31-12-2021.

Omschrijving project	Activeringen in 2021
Duiker Blikkenburg	559
Aanleg inlaat Teckopse Molenvliet	626
Verbeteren Wagendijk Bijleveldkade West	3.522
RWZI Nieuwegein renovatie	806
RWZI De Bilt groot onderhoud	537
RWZI Houten groot onderhoud	2.669
Totaal activeringen groter dan € 500.000 per project	8.719
Overige activeringen kleiner dan € 500.000 per project	5.709
Totaal	14.428

Bedragen zijn in duizenden euro's

B. Financiële vaste activa

	Saldo 31-12-2020	Mutaties 2021	Saldo 31-12-2021
Overige uitzettingen > 1 jaar:			
Aandelen	31	45	76
Afkoop landinrichtingsrente Lopikerwaard	3.005	-214	2.791
Totaal	3.036	-169	2.867

Bedragen zijn in duizenden euro's

Aandelen

Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden beschikt over 0,49% van het aandelenkapitaal van de Nederlandse Waterschapsbank voor een bedrag van € 31.084. Op advies van de ECB was het dividend 2019 door de NWB nog niet uitbetaald in 2020. In 2021 is het dividend over de jaren 2019 en 2020 ontvangen.

In december 2020 is besloten dat Hoogheemraadschap de Stichtse Rijnlanden, in het kader van de ambitie om grondstoffen uit afvalwater te winnen en te vermarkten, als aandeelhouder deel gaan nemen in AquaMinerals B.V. In 2021 hebben wij 479 aandelen a € 94,25 aangekocht voor een totaalbedrag van € 45.146.

Afkoop en herfinanciering landinrichtingsrente Lopikerwaard

Conform het besluit van het algemeen bestuur van 23 april 2014 heeft de afkoop en herfinanciering van de landinrichtingsrente plaatsgevonden. Vanaf 2015 wordt in 20 jaar jaarlijks een bedrag voor afschrijving in mindering worden gebracht.

Vlottende activa

Onder de vlottende activa worden de liquide middelen, de kortlopende vorderingen en de overlopende activa afzonderlijk opgenomen.

C. Immateriële vaste activa

In 2021 is een "wijzigingsovereenkomst beheersituatie oeverconstructies" afgesloten met de gemeente Utrecht. De beheersituatie van de oeverconstructies in de stad Utrecht is vereenvoudigd. Alle oeverconstructies in de stad Utrecht, die in beheer zijn bij het waterschap, gaan over naar de gemeente Utrecht. Het algemeen bestuur heeft expliciet met deze wijziging ingestemd in de begroting 2022 behandeld op 24 november 2021.

De oevers zijn opgenomen onder de immateriële vaste activa en worden afgeschreven in 10 jaar.

	Saldo	Mutaties 2021		Saldo
	31-12-2020	Toename	Afname	31-12-2021
Immateriële vaste activa	0	5.366	0	5.366
Totaal	0	5.366	0	5.366

D. Liquide middelen

	Saldo	Mutaties	Saldo
	31-12-2020	2021	31-12-2021
Liquide middelen			
Positieve RC verhouding Rijk	30.500	3.000	33.500
Totaal	30.500	3.000	33.500

Als gevolg van schatkistbankieren staat er per 31-12-2021 een positief saldo van € 33.500.000 op de rekening courant verhouding met het Rijk. Voor extra informatie over schatkistbankieren wordt verwezen naar paragraaf 2.3. Per 31-12-2021 is het banksaldo bij de Nederlandse Waterschapsbank negatief, zie onderdeel I vlottende passiva.

E. Kortlopende vorderingen

Debiteuren		Saldo		Saldo
		31-12-2021		31-12-2020
Debiteuren belastingen	4.922		4.901	
Dubieuze debiteuren belastingen	-953		-1.183	
Nog op te leggen kohieren	1.577		1.656	
		5.546		5.374
Debiteuren overig	1.447		582	
Dubieuze debiteuren overig	-3		0	
		1.444		582
Waarborgsommen		8		8
Totaal		6.998		5.964

Bedragen zijn in duizenden euro's

Debiteuren belastingen

De belastingheffing en invordering is aan Belasting Samenwerking gemeenten en hoogheemraadschap Utrecht (BghU) uitbesteed. De vorderingen op de debiteuren belastingen zijn met inachtneming van de betaaltermijn direct opeisbaar.

Dubieuze debiteuren belastingen

De post dubieuze debiteuren belastingen heeft tot doel het risico van het niet invorderen van belastingdebiteuren af te dekken (risicodekking). Via deze balanspost worden de belastingdebiteuren op basis van de nog te ontvangen bedragen verminderd met posten, die naar verwachting door het waterschap niet geïnd kunnen worden als gevolg van vermindering, kwijtschelding en oninbaarheid. Voor eventuele dubieuze debiteuren is een bedrag van € 953.000 in mindering op de debiteuren belastingen gebracht.

Nog op te leggen kohieren

BghU heeft een inschatting van € 1.577.000 gemaakt van de nog te verwachten belastingopbrengsten over 2020 en 2021. De aanslagen worden in 2022 opgelegd en hebben voornamelijk betrekking op zuiveringsheffing bedrijven, die een aanslag ontvangen op basis van aangifte na afloop van het belastingjaar.

Debiteuren overig

Onder de post debiteuren overig in de tabel debiteuren zijn alle overige vorderingen van Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden geboekt. Hieronder volgt een overzicht van de openstaande vorderingen:

Gekapitaliseerde opbrengsten met betrekking tot de overdracht van watergangen van de Gekanaliseerde Hollandsche IJssel	€ 555.586
Bijdragen uitvoeren vaarwegbeheer	€ 500.894
Bijdrage MRB 2021	€ 275.847
Overige debiteuren	€ 83.285
Detachering personeel	€ 30.932
	<hr/>
	€ 1.446.544

Dubieuze debiteuren overig

	Saldo 31-12-2020	Mutaties 2021		Saldo 31-12-2021
		Toename	Afname	
Dubieuze debiteuren overig	0	3	0	3
Totaal	0	3	0	3

Bedragen zijn in duizenden euro's

In 2021 zijn een tweetal vorderingen voor een totaalbedrag van € 2.859 als dubieus opgenomen, dit betreft nog niet betaalde facturen met betrekking tot visrecht.

Waarborgsommen

De post waarborgsommen is opgebouwd uit betaalde waarborgsommen voor een bedrag van € 11.707 en ontvangen waarborgsommen voor een bedrag van € 3.210.

F. Overlopende activa

	Saldo 31-12-2021	Saldo 31-12-2020
Nog te ontvangen bedragen	387	1.208
Vooruitbetaalde bedragen	702	209
Totaal	1.089	1.417

Bedragen zijn in duizenden euro's

Nog te ontvangen bedragen

In 2021 is een bedrag van € 387.000 met betrekking tot nog te ontvangen bedragen voor 2021 verwerkt. Dit bedrag is opgebouwd uit:

- Diverse samenwerkingsverbanden, projecten en overig € 51.080
- Bijdrage Provincie Utrecht regionaal partnerschap voor Water en Bodem € 100.000
- Vergoeding Covid bemonstering € 236.000

Vooruitbetaalde bedragen

In 2021 is een bedrag van € 702.000 met betrekking tot vooruitbetaalde bedragen voor 2022 verwerkt. Dit bedrag is opgebouwd uit:

- Leasekosten wagenpark € 110.000
- Overige vooruitbetaalde bedragen € 111.000
- Kosten software € 481.000

G. Eigen vermogen en reservepositie

Conform de Beleidsnota "Weerstandsvermogen, risicomanagement, reserves en voorzieningen 2017-2023" wordt bij het bestemmen van het resultaat een weerstandsratio gehanteerd en het weerstandsvermogen binnen de bandbreedte op niveau gebracht. Eind 2021 is de weerstandsratio 2,20 en valt buiten de vastgestelde bandbreedte van 1,4 – 2,0 (AB besluit 8 november 2017). Dit betekent dat de beschikbare weerstandscapaciteit met € 1.210.000 kan worden verlaagd door een onttrekking aan de algemene reserves en een toevoeging aan de egaliseringsreserves. Het saldo van de algemene reserves omvat een bedrag van € 12.354.000 per 31-12-2021. Voor meer informatie zie paragraaf 4 Weerstandsvermogen van het bestuursverslag 2021.

Eigen vermogen	Saldo na verdeling resultaat 2020	Mutaties 2021	Mutaties reserves weerstand 2021	Saldo na mutaties 2021	Voorstel bestemming resultaat 2021	Saldo na verdeling resultaat 2021
Algemene reserves	12.530	0	-1.210	11.320	1.034	12.354
Reserves tariefsegalisaties	22.527	0	1.210	23.737	2.806	26.543
Overige bestemmingsreserves	96.828	-6.198	0	90.630	2.500	93.130
Totaal	131.885	-6.198	0	125.687	6.340	132.027

Bedragen zijn in duizenden euro's

Algemene reserves (weerstandsvermogen)	Saldo na verdeling resultaat 2020	Mutaties reserves weerstand 2021	Saldo na mutaties 2021	Voorstel bestemming resultaat 2021	Saldo na verdeling resultaat 2021
Watersysteemheffing	5.353	-605	4.748	462	5.210
Zuiveringsheffing	7.177	-605	6.572	572	7.144
Totaal	12.530	-1.210	11.320	1.034	12.354

Bedragen zijn in duizenden euro's

Bestemmingsreserves tariefseglisatie inclusief belastingcategorie	Saldo na verdeling resultaat 2020	Mutaties reserves weerstand 2021	Saldo na mutaties 2021	Voorstel bestemming resultaat 2021	Saldo na verdeling resultaat 2021	Reserve Positie
WSH ingezetenen	2.627	248	2.875	231	3.106	11%
WSH gebouwd	9.774	308	10.082	-385	9.697	27%
WSH ongebouwd	-2.435	48	-2.387	291	-2.096	-36%
WSH natuur	16	1	17	7	24	34%
Totaal Watersysteemheffing	9.982	605	10.587	144	10.731	15%
Totaal Zuiveringsheffing	12.545	605	13.150	2.662	15.812	25%
Totaal	22.527	1.210	23.737	2.806	26.543	20%

Bedragen zijn in duizenden euro's

Overige bestemmingsreserves	Saldo na verderling resultaat 2020	Mutaties 2021	Saldo na mutaties 2021	Voorstel bestemming resultaat 2021	Saldo na verderling resultaat 2021
GHIJ (Gekan Hollandsche IJssel)	42.743	-1.813	40.930		40.930
RWZI -Utrecht	21.765	1.842	23.607		23.607
Waterbeheer 900 jaar	300	46	346		346
Transitie	2.290	-689	1.601	1.500	3.101
ICT	978	-855	123		123
Omgevingswet	657	-260	397		397
Groen/Blauwe diensten	320	13	333		333
HWBP projecten	455	0	455		455
Inzet KWA verdieping	2.805	56	2.861		2.861
Restauratie Woordersluis	1.000	0	1.000		1.000
Sloop RWZI Utrecht	22.049	-4.082	17.967		17.967
Veiligheidstoets	946	-456	490		490
Asset management	520	0	520		520
Innovatiefonds	0	0	0	1.000	1.000
Totaal	96.828	-6.198	90.630	2.500	93.130

Bedragen zijn in duizenden euro's

Mutaties 2021 en mutaties reserves 2021

In de kolom mutaties 2021 na begrotingswijziging (BW) zijn de mutaties opgenomen conform de vastgestelde begroting 2021 en de vastgestelde begrotingswijzigingen 2021. Daarnaast zijn in een aparte kolom de mutaties in de reserves verwerkt vanuit de berekening van het benodigde weerstandsvermogen. Hieronder volgt een toelichting op de bestemmingsreserves.

Bestemmingsreserve Gekanaliseerde Hollandsche IJssel (GHIJ)

In 2021 is de berekende rente GHIJ met een bedrag van € 1.495.989 aan de bestemmingsreserve toegevoegd. Daarnaast is een bedrag van € 3.309.044 met betrekking tot GHIJ aan kosten gerealiseerd. De bestemmingsreserve gekanaliseerde Hollandse IJssel daalt hierdoor per saldo met € 1.813.055

Bestemmingsreserve RWZI - Utrecht

Conform de begroting 2021 is een bedrag van € 6.735.000 aan de bestemmingsreserve toegevoegd. Op basis van gerealiseerde exploitatie kosten is in 2021 een bedrag van € 4.893.017 onttrokken aan de bestemmingsreserve. De bestemmingsreserve RWZI – Utrecht groeit herdoor per saldo met € 1.841.983.

Bestemmingsreserve Waterbeheer 900 jaar

Vanaf 2015 wordt conform de vastgestelde “Evaluatie beleid Cultuurhistorie” een bedrag gereserveerd om in het jaar 2022 de viering van “900 jaar waterbeheer” te organiseren. Jaarlijks wordt een bedrag van € 50.000 aan de bestemmingsreserve toegevoegd. In 2021 is een bedrag van € 3.510 onttrokken aan de bestemmingsreserve voor kosten van de voorbereiding van de viering van “900 jaar waterbeheer”. De bestemmingsreserve Waterbeheer 900 jaar stijgt hierdoor met € 46.490.

Bestemmingsreserve Transitie

In de organisatie zijn verschillende projecten met betrekking tot talentontwikkeling en procesverbeteringen gestart. Het transitiebudget is ingesteld om de ontwikkelingen, personele bewegingen en opleidingen te faciliteren. In totaal is er een bedrag van € 1.219.000 voor kosten Transitie in de begroting 2021 opgenomen. In 2021 wordt een bedrag van € 688.912 onttrokken aan de bestemmingsreserve transitie. Onttrekking is lager dan begroot doordat enkele projecten vertraging hebben opgelopen danwel doorgeschoven zijn naar 2022. Uit het te bestemmen resultaat van 2021 is een bedrag van €1.500.000 toegevoegd aan deze bestemmingsreserve. Zo kan reeds in 2022 extra middelen worden ingezet om het mogelijk te maken om op de huidige krappe arbeidsmarkt talent binnen te halen. Deze inspanningen zijn ook opgenomen in de VJN 2022 en zullen ook in de begroting van 2023 als ontwikkeling worden opgenomen. De bestemmingsreserve Transitie heeft als doel om middelen beschikbaar te kunnen stellen voor de ontwikkeling van de organisatie. Het binnen halen van talent is een onderdeel van deze ontwikkeling.

Bestemmingsreserve ICT

In 2021 is er een bedrag van € 855.000 ten laste van de bestemmingsreserve gebracht, dit bedrag is ingezet voor werkzaamheden met betrekking tot het op orde brengen en houden van de basis ICT voorziening.

Bestemmingsreserve Omgevingswet

In 2016 is een nieuw intern programma gestart: de implementatie van de Omgevingswet. De Omgevingswet bundelt wetgeving en regels voor ruimte, wonen, infrastructuur, natuur en water. Om de noodzakelijke ontwikkeling volgens een plan van aanpak te kunnen bekostigen en de noodzakelijke financiële armslag te borgen is een bestemmingsreserve ingesteld. Er is in 2021 een bedrag van € 260.000 onttrokken aan de bestemmingsreserve.

Bestemmingsreserve Groen/Blauwe diensten

Voor cofinanciering van groen/blauwe diensten door Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden aan externe partijen (agrarische collectieven) is in 2016 een bestemmingsreserve ingesteld. De bijdragenregeling heeft een looptijd van 2016 tot 2021. In 2021 is een bedrag van €287.422 onttrokken aan de bestemmingsreserve en een bedrag van € 300.000 toegevoegd. De bestemmingsreserve groen/blauwe diensten stijgt hierdoor per saldo met € 12.578. Als gevolg van het uitstel van de start van de nieuwe GLB regeling loopt deze bijdragenregeling langer door en zal het resterend saldo in toekomstige jaren worden ingezet.

Bestemmingsreserve HWBP projecten

Na de afronding van het voorverkenningstraject “Project Overstijgende Verkenning Dijkversterking Centraal Holland” uit het HWBP is er in de jaarrekening 2017 een bestemmingsreserve van € 455.000 vastgesteld. De bestemmingsreserve wordt ingezet om te voorkomen dat financiële afwijkingen op deze projecten direct leiden tot stijging van de kostenontwikkeling en daaraan gekoppelde belastingtarieven. Dit door mogelijk hogere kapitaallasten te dekken vanuit de bestemmingsreserver HWBP projecten.

Bestemmingsreserve Inzet KWA verdieping

In de Nota Reserves en Voorzieningen 2017-2023 wordt de Bestemmingsreserve “Inzet KWA als gevolg van verdieping Nieuwe Waterweg en Botlek” genoemd als één van de tien bestemmingsreserves die het waterschap kent. In 2021 zijn er geen onttrekkingen ten laste van de bestemmingsreserve KWA verwerkt en is er conform afspraak een rentetoekeerking van 2% voor een bedrag van € 56.100 toegevoegd.

Bestemmingsreserve Restauratie Woordersluis

Dit betreft een bestemmingsreserve, die in 2019 is ingesteld voor de werkzaamheden aan de Woordersluis. In 2021 zijn er geen mutaties op deze bestemmingsreserve.

Bestemmingsreserve Sloop RWZI Utrecht

Voor de sloop van de oude rioolwaterzuiveringen Utrecht en Maarssebroek is in het bestuursbesluit behorende bij Burap 2 2019 een bedrag van € 22.340.000 voor een nieuwe bestemmingsreserve vastgesteld. In 2021 is er een bedrag van € 4.081.542 aan de bestemmingsreserve Sloop RWZI Utrecht onttrokken.

Bestemmingsreserve Veiligheidstoets

In het bestuursvoorstel behorende bij Burap 2 2019 is een nieuwe bestemmingsreserve Veiligheidstoets voor het uitvoeren van de veiligheidstoets regionale waterkeringen vastgesteld. Op basis van het bestuursbesluit is er destijds een bedrag van € 1.054.000 aan de bestemmingsreserve Veiligheidstoets toegevoegd. In 2021 is een bedrag van € 456.486 onttrokken aan de bestemmingsreserve.

Bestemmingsreserve Asset Management

Bij het vaststellen van de jaarrekening 2020 is besloten een nieuwe bestemmingsreserve Asset Management in te stellen. De bestemmingsreserve is nodig om goed vanuit de beginselen van asset management te kunnen werken. Bij asset management is het belangrijk om beslissingen te kunnen nemen die leiden tot kosten die buiten de kapitaallasten vallen. Hierbij valt te denken aan kosten voor verkenningen van doelmatige investeringsprojecten of inhaalafschrijvingen van doelmatige vervangingsinvesteringen. Omdat het benodigde bedrag hiervoor per jaar sterk kan variëren is gekozen voor een stabiele begroting en jaarrekening door het vormen van een bestemmingsreserve. Er zijn in 2021 geen mutaties geweest op de bestemmingsreserve Asset Management.

Bestemmingsreserve Innovatiefonds

In de komende jaren is behoefte aan middelen om innovatieve projecten op te starten. Vanwege hun innovatieve karakter is de onzekerheid of deze projecten ook tot investeringen zullen leiden, groter dan bij reguliere projecten. Als een project niet tot een investering leidt, worden de gemaakte onderzoekskosten ten laste van het exploitatie gebracht. Wat ongewenste flucties van de kostenontwikkeling tot gevolg kan hebben over de jaren heen. Zonder een dekkingsmiddel kan dit risico ertoe leiden dat innovatie projecten niet van de grond komen. Door een bestemmingsreserve in te stellen is een vast bedrag beschikbaar voor meerdere jaren om in te zetten ter dekking van de onderzoekskosten van innovatieve projecten die niet het tot een investering hebben gebracht. Vanuit het te verdelen resultaat 2021 is een bedrag van €1.000.000 toegevoegd.

Nog te bestemmen resultaat

De toevoegingen en onttrekkingen aan de bestemmingsreserves, die door het algemeen bestuur zijn vastgesteld in de begroting en relevante bestuursbesluiten, zijn in de kolom mutaties 2021 verwerkt. Het resultaat van € 6.340.000 is opgenomen als "nog te bestemmen resultaat". Het algemeen bestuur besluit hierover bij de vaststelling van de jaarrekening.

H. Voorzieningen

Voorzieningen	Saldo 31-12- 2020	Dotatie 2021	Afname 2021	Vrijval 2021	Saldo 31-12- 2021
Arbeid gerelateerde verplichtingen					
Uitkeringen voormalig bestuursleden	113	0	48	0	65
Uitkeringen voormalig personeel	441	0	287	0	154
Thuiswerkbudget	291	38	85	0	244
Voorziening persoonsgebonden basis budget (PBB)	1.208	682	204	0	1.686
RVU (regeling vervroegd uittreden)	0	59	0	0	59
Baggeren en saneren van waterlopen					
Toestandsafhankelijk waterstroomonderhoud	6.254	7.098	7.038	0	6.314
Toestandsafhankelijk watersysteemonderhoud (oud)	491	0	491	0	0
Overige onderhoudswerkzaamheden					
Groot onderhoud Poldermolen 2 (2019)	243	215	325	0	133
Groot onderhoud Dijkhuis Jaarsveld	225	56	7	0	274
Totaal voorzieningen	9.266	8.148	8.485	0	8.929

Bedragen zijn in duizenden euro's

Uitkeringen voormalig bestuursleden

De actuariële berekening voor de uit te betalen pensioenen ten behoeve van voormalig bestuursleden is in 2019 opgesteld. De hoogte van de voorziening is gebaseerd op de contante waarde van de toekomstige verplichtingen conform de actuariële berekening. Voor de hoogheemraden is de opbouw van de pensioenen aan derden uitbesteed. Aan de pensioenbeheerder wordt de premie per maand en eventuele aanvullingen op de waarde betaald. Deze kosten zijn verwerkt in de exploitatie van 2021.

Uitkeringen voormalig personeel

Deze voorziening wordt aangehouden voor nog te betalen bedragen aan voormalig personeel. De omvang van de voorziening wordt jaarlijks opnieuw berekend.

Thuiswerkbudget

In de cao zijn afspraken gemaakt over de totstandkoming van een structurele thuiswerkregeling in het coronatijdperk en in de toekomstige werksituatie. Hierbij staat goed werkgeverschap centraal met aandacht voor duurzaam, veilig en gezond werken. In de regeling wordt een thuiswerkbudget per medewerker voor 5 jaar beschikbaar gesteld. Voor elke medewerker die wekelijks over een langere periode thuis werkt is totaal een budget van € 600 beschikbaar. De medewerker kan op declaratiebasis middelen voor een arbo- en ergonomische verantwoorde thuiswerkplek aanschaffen.

Voorziening PBB (persoonsgebonden basis budget)

Het doel van het persoonsgebonden basis budget (PBB) is met plezier werken in je huidige en toekomstige functie. Medewerkers in de sector waterschappen kunnen vanaf 1 januari 2016 dit budget van € 5.000 inzetten voor opleidingen of andere activiteiten die nodig zijn voor ontwikkeling, loopbaan en vitaliteit. Dit budget is beschikbaar gesteld voor een periode van 5 jaar. Deze periode is per 1 januari 2021 verstreken, eventueel nog niet bestede bedragen zijn vervallen. Per 1 januari 2021 is een nieuw budget beschikbaar gesteld van € 6.000.

Per jaar wordt een bedrag van € 1.200 per medewerker gereserveerd. In 2021 is een bedrag van € 204.000 besteed en een dotatie van € 682.000 toegevoegd aan de voorziening PBB.

Regeling vervroegd uittreden

Vanuit de overheid wordt de mogelijkheid geboden aan de huidige groep werkende zestigers met “een zwaar beroep” om eerder te stoppen met werken. Er zijn voor onze sector geen zware beroepen vastgesteld. Wel kunnen HDSR en een werknemer op individuele basis samen tot afspraken komen. Met 1 medewerker is deze regeling aangegaan en daarom is deze voorziening ingesteld.

Toestandsafhankelijk watersysteemonderhoud

Het waterschap streeft ernaar om het watersysteem toestandsafhankelijk te onderhouden. In 2020 is er een nieuw grootonderhoudsplan (GOP) bagger voor de jaren 2020 tot en met 2023 vastgesteld. Dat houdt in dat onderhoud wordt uitgevoerd wanneer dit ook daadwerkelijk nodig is. Het GOP is de volgende stap in de overgang van cyclisch baggeren op basis van standaard herhalingstijden naar toestandsafhankelijk baggeren. Er is een bedrag van € 7.098.000 gedoteerd aan de voorziening toestandsafhankelijk watersysteemonderhoud. Als onderbouwing van het saldo ultimo 2021 voor baggeren binnen de voorziening Toestandsafhankelijk Watersysteemonderhoud is een nieuwe meerjarenraming voor de projectuitgaven opgesteld. Het baggerteam is op sterkte en goed op stoom gekomen. Er is in 2021 veel werk verzet en dat resulteert ook voor de komende jaren tot het baggeren van vele kilometers watergangen. Dit leidt, eerder dan verwacht, tot hogere uitgaven voor baggeren in de komende jaren. Het gaat hier om een verschuiving tussen de jaren en dus niet om een totale verhoging van het kostenniveau. De in de meerjarenraming doorgevoerde verlaging van de dotaties in 2022, 2023 en 2024 van in totaal € 2.000.000 is op basis van deze recente informatie dan ook niet terecht. De uitgaven voor de komende 4 jaar overstijgen nu het totaal van de dotaties die in de huidige meerjarenbegroting zijn opgenomen. Ondanks het positieve saldo ultimo 2021 ontstaat er daardoor, volgens de huidige planning, voor het baggerdeel ultimo 2025 een tekort in de voorziening van bijna € 1.400.000. Daarom wordt ten laste van het boekjaar 2021 een bedrag van € 1.400.000 extra aan de voorziening toegevoegd. Om ook de voorziene, hogere uitgaven voor 2026 op te vangen worden via de Voorjaarsnota 2022 de dotaties voor 2023 tot en met 2026 nogmaals in totaal met € 400.000 verhoogd. Hiermee wordt de eerder genoemde verlaging grotendeels gecorrigeerd. Jaarlijks wordt bij de voorjaarsnota beoordeeld of de dotaties voor de volgende 4 jaren voldoende zijn en passen, indien nodig, de omvang daarvan aan. In 2021 is er een bedrag van circa € 7.529.570 aan de voorziening onttrokken. Daarnaast is het saldo van de voorziening toestandsafhankelijk watersysteemonderhoud (oud) met een bedrag van ongeveer € 491.000 toegevoegd aan de voorziening toestandsafhankelijk watersysteemonderhoud.

Toestandsafhankelijk watersysteemonderhoud (oud)

Het saldo van de voorziening toestandsafhankelijk watersysteemonderhoud (oud) van circa € 491.000 is toegevoegd aan de voorziening toestandsafhankelijk watersysteemonderhoud (voorheen GOP bagger 2020) waarmee de voorziening toestandsafhankelijk watersysteemonderhoud (oud) komt te vervallen.

Groot onderhoud

In 2019 is een geactualiseerd onderhoudsplan opgesteld voor de Poldermolen 2. Vorig jaar was het niet mogelijk alle werkzaamheden die waren opgenomen in de meerjarenonderhoudsbegroting 2020 uit te voeren. Deze werkzaamheden zijn in 2021 alsnog uitgevoerd.

De verkoop/verhuur van Poldermolen 3 is voorlopig opgeschort tot eind 2026. Vanwege het voornemen de Poldermolen 3 niet langdurig in eigen bezit te houden is hiervoor geen voorziening getroffen.

I. Vaste schulden

Onderhandse leningen	Saldo 31-12-2020	Lening 2021	Aflossing 2021	Saldo 31-12-2021
Obligatieleningen	16	0	0	16
Binnenlandse banken en overige instellingen	297.369	0	10.154	287.215
Totaal	297.385	0	10.154	287.231

Bedragen zijn in duizenden euro's

Leningen bij financiële instellingen

In het verslagjaar is een bedrag van € 10.153.780 aan reguliere aflossingen betaald. Voor de details van de vaste schulden wordt verwezen naar de "Staat van vaste schulden" in paragraaf 6.2 van de jaarrekening. Voor de aflossingen in 2022 op langlopende leningen bij financiële instellingen is eveneens een bedrag van € 10.153.780 berekend.

J. Vlottende passiva

Onder de vlottende passiva worden afzonderlijk de netto-vlottende schulden met een looptijd korter dan 1 jaar en de overlopende passiva opgenomen.

Netto-vlottende schulden	Saldo	Saldo
	31-12-2021	31-12-2020
Rekening courant Nederlandse Waterschapsbank	4.900	8.491
Kasgeldlening	0	0
Crediteuren	10.639	8.914
Te betalen belastingen en premies	3.375	3.378
Overige kortlopende schulden	3.047	1.943
Totaal	21.961	22.726

Bedragen zijn in duizenden euro's

Kredietfaciliteiten

Het waterschap heeft een kredietfaciliteit van € 30.000.000 bij de Nederlandse Waterschapsbank.

Overlopende passiva	Saldo	Toename	Afname	Saldo
	31-12-2020	2021	2021	31-12-2021
Verplichtingen	6.717	3.087		9.804
<u>Ontvangen voorschotten:</u>				
KWA+	2.009		278	1.731
Sterke Lekdijk	5.920	8.972		14.892
Klimaat Slim Boeren	1.756		479	1.277
HWBP	2.280			2.280
Overige voorschotten	2.457	490		2.947
Totaal	21.139	12.549	757	32.931

Bedragen zijn in duizenden euro's

Verplichtingen

Onder de post verplichtingen zijn onder andere de volgende bedragen opgenomen:

- € 3.260.088 nog te betalen rente langlopende leningen;
- € 6.002.753 aan het jaar 2021 toe te rekenen kosten/projecten;
- € 540.674 saldo nog te verrekenen GR MRB

Overige voorschotten

Onder de post overige voorschotten zijn onder andere de volgende bedragen opgenomen:

- € 1.324.562 bijdrage RWS ten behoeve van diverse deelplannen
- € 748.441 bijdrage Provincie Zuid Holland ten behoeve van watermaatregelen
- € 218.000 Rijkswaterstaat gewinningsbijdrage Voorhavendijken
- € 160.761 Nationaal Restauratiefonds
- € 495.572 ontvangen voorschotten samenwerkingsverbanden, buitenlandse projecten, gemeenschappelijke regelingen en overigen.

2.3 Niet uit de balans blijvende rechten en verplichtingen

Garantieverklaringen

In 2017 heeft de Unie van Waterschappen een 25-jarige lineaire lening ad € 6.013.268 afgesloten bij de Nederlandse Waterschapsbank onder borgstelling van de waterschappen. Per 31-12-2021 is het saldo van de lening € 5.051.145. Jaarlijks wordt er een bedrag van € 240.531 afgelost. Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden staat hiervoor garant, gezamenlijk met de andere deelnemende waterschappen. Het aandeel van Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden in de garantiestelling bedraagt een vast percentage van 4,25%. Tot en met 2021 is er geen aanspraak gemaakt op deze borgstelling.

Daarnaast heeft De Nederlandse Waterschapsbank een kredietfaciliteit van € 2.000.000 verstrekt aan de Unie van Waterschappen. Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden staat hiervoor garant gezamenlijk met de andere deelnemende partijen. De garantstelling is in 2016 op een vast percentage van 5% vastgesteld.

In 2021 heeft Weidehof Krimpenerwaard een financiering afgesloten bij de Rabobank ad € 402.000. Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden staat naast de borg garant voor rente, kosten, vergoedingen en provisies tot maximaal 35% van de totaalsom van de financiering.

Bankgaranties

Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden heeft per 31-12-2021 voor € 26.390 aan bankgaranties verstrekt.

Gemeenschappelijke regeling AQUON

De waterschappen Delfland, Brabantse Delta, Hollandse Delta, Aa en Maas, De Dommel, Rijnland, Schieland en Krimpenerwaard, Rivierenland en Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden nemen deel aan de gemeenschappelijke regeling AQUON. De taken liggen op het gebied van monsterneming, analyse en rapportage van chemisch, fysisch en biologisch onderzoek naar de eigenschappen van het natte milieu.

Aquon heeft bij de Nederlandse Waterschapsbank en de Bank Nederlandse Gemeenten een aantal leningen afgesloten. Voor de verstrekte leningen zijn de deelnemers aansprakelijk volgens het aandeel in de verdeelsleutel van de kosten. Voor Hoogheemraadschap de Stichtse Rijnlanden is het aandeel 7,3% van het totaal.

Naast de leningen heeft Aquon ook een kredietfaciliteit van € 7.000.000 op de rekening courant bij de NWB.

Vaste schulden	Historisch leenbedrag	Aflossingen voorgaande jaren	Balans 31-12-2020	Aangelegane leningen 2021	Aflossing 2021	Balans 31-12-2021
Lening NWB 1-27487 3,38% - 30 jaar	€ 4.535.000	€ 1.360.500	€ 3.174.500		€ 3.174.500	€ 0
Lening NWB 1-27487 0,46% - 20 jaar	€ 3.023.333	-		€ 3.023.333		€ 3.023.333
Lening BNG 40.10855 2,91% - 20 jaar	€ 2.000.000	€ 600.000	€ 1.400.000		€ 100.000	€ 1.300.000
Lening BNG 40.10856 3,145% - 24 jaar	€ 1.500.000	€ 420.000	€ 1.080.000		€ 60.000	€ 1.020.000
Lening BNG 40.10857 3,315% - 29 jaar	€ 1.620.000	€ 378.000	€ 1.242.000		€ 54.000	€ 1.188.000
Totaal	€ 12.678.333	€ 2.758.500	€ 6.896.500	€ 3.023.333	€ 3.388.500	€ 6.531.333

Leaseverplichtingen

De leaseverplichtingen hebben betrekking op het wagenpark met bij behorende contracten. Het totale bedrag van € 5.756.555 is op te splitsen in twee delen.

verplichtingen met een looptijd tot en met 2023 € 3.177.696

verplichtingen met een looptijd tot en met 2025 € 2.578.859

Vanwege de afloop van oude leasecontracten en het afsluiten van nieuwe leasecontracten is er een forse stijging van de leaseverplichtingen ten opzichte van vorig jaar.

Langlopende verplichtingen

In deze paragraaf worden alle contracten die HDSR is aangegaan met een contractwaarde boven de Europese aanbestedingsgrens (€ 221.000) verantwoord. De totale niet uit de balans blijvende verplichtingen zijn onderverdeeld op basis van contractduur. Er wordt onderscheid gemaakt in financiële verplichtingen met een looptijd korter dan 1 jaar, een looptijd tussen 1 en 5 jaar, en een looptijd langer dan 5 jaar. Per balansdatum 31 december 2021 heeft HDSR de volgende langlopende contractverplichtingen uitstaan:

- Kortere dan 1 jaar € 17.599.507
- Tussen 1 en 5 jaar € 48.535.874
- Langer dan 5 jaar € 1.744.603

Schatkistbankieren

Decentrale overheden zijn verplicht om overtollige middelen in de schatkist van het Rijk aan te houden met uitzondering van het drempelbedrag. Het drempelbedrag was in het eerste halfjaar gelijk aan 0,75% van het jaarlijks vastgestelde begrotingstotaal, daarna is dit verhoogd naar 2% van het jaarlijks vastgestelde begrotingstotaal. Dit bedrag is het maximale bedrag dat over een heel kwartaal gezien gemiddeld op dagbasis buiten de schatkist mag worden gehouden.

Berekening drempelbedrag

Periode 1 januari 2021 tot en met 30 juni 2021

Begrotingstotaal 2021 € 172.698.000

Percentage regeling 0,75%

Drempelbedrag 2021 € 1.295.235

Periode 1 juli tot en met 31 december 2021

Begrotingstotaal 2021 € 172.698.000

Percentage regeling 2%

Drempelbedrag 2021 € 3.453.960

Gemiddeld aangehouden bedrag per kwartaal:

1 ^e kwartaal 2021	€ 0
2 ^e kwartaal 2021	€ 0
3 ^e kwartaal 2021	€ 0
4 ^e kwartaal 2021	€ 142.707

Per 31-12-2021 is het saldo schatkistbankieren in rekening courant met het Rijk een bedrag van € 33.500.000.

Langdurige zieken

Voor de uitgaven voor langdurig zieken is geen voorziening gevormd, omdat op dit moment geen betrouwbare schatting kan worden gegeven van de verwachte uitgaven en door de privacyregels Algemene Verordening Gegevensbescherming. In de begroting is een bedrag opgenomen voor onvoorziene uitgaven, waaronder ook de uitgaven voor langdurig zieken vallen.

Belastingbepaling

Door de invoering van de Wet modernisering Vpb-plicht overheidsondernemingen kunnen overheidsondernemingen vanaf 2016 belastingplichtig zijn voor de vennootschapsbelasting. Hoogheemraadschap de Stichtse Rijnlanden heeft in het jaar 2021 de aangiftes voor 2019 en 2020 gedaan. In beide gevallen was sprake van een nihil aangifte.

Gebeurtenissen na balansdatum

De coronacrisis heeft op korte termijn geen grote financiële impact op Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden. De werkzaamheden aan onze basistaken, veilige dijken, droge voeten en schoon water, blijven doorgang vinden. Ook de inning van de waterschapsbelasting blijft plaatsvinden. Er zijn geen substantiële afwijkingen in de betalingsopbrengsten geconstateerd. In 2022 en 2023 wordt berekend of HDSR in aanmerking komt voor compensatie door het Rijk van gederfde belastinginkomsten voor 2020 en 2021 als gevolg van de coronacrisis.

Hoogheemraadschap de Stichtse Rijnlanden levert op verzoek van de staatsecretaris van Financiën een bijdrage aan de hersteloperatie kinderopvangtoeslag. De schulden die voortvloeien uit de waterschapsbelastingen van gedupeerde ouders en hun toeslagpartners worden kwijgescholden. Het kabinet heeft toegezegd dat we deze kosten volledig vergoed krijgen. Aanvragen voor deze kwijgescholden bedragen en de compensatie van uitvoeringskosten kunnen in 2022 worden gedaan.

3. Rekening naar programma's

3.1 Exploitatierekening naar programma's

Totaal netto lasten per programma	Begroting 2021	Begroting 2021 na BW	Rekening 2021	Vershil begroting/rekening	V/N
Waterkeringbeheer	13.596	13.133	14.243	-1.110	N
Calamiteitenzorg	587	614	602	12	V
Muskusrattenbeheer eigen gebied	2.677	2.677	2.756	-79	N
Watersysteembeheer	33.284	33.297	30.843	2.454	V
Beperking gevolgen klimaatverandering	3.473	3.549	3.190	359	V
Gezond water	6.017	6.114	5.227	887	V
Zuiveringsbeheer	48.699	46.490	46.520	-30	N
Lastendruk	3.764	3.764	3.601	163	V
Bestuur en Organisatie	29.776	30.568	26.876	3.692	V
Totaal netto lasten programma's	141.873	140.206	133.858	6.348	V

Netto belastingopbrengst per categorie	Begroting 2021	Begroting 2021 na BW	Rekening 2021	Vershil begroting/rekening	V/N
Watersysteemheffing ingezetenen	28.910	29.010	29.024	14	V
Watersysteemheffing gebouwd	34.837	35.537	35.621	84	V
Watersysteemheffing overig ongebouwd	5.840	5.840	5.909	69	V
Watersysteemheffing natuur	71	71	78	7	V
Verontreinigingsheffing	320	320	60	-260	N
Zuiveringsheffing	62.908	63.108	63.308	200	V
Totaal netto belastingopbrengsten	132.886	133.886	134.000	114	V
Resultaat voor mutaties bestemmingsreserves	-8.987	-6.320	142	6.462	V
Mutatie reserve GHJ	4.262	4.262	1.813	-2.449	
Mutatie reserve RWZI Utrecht	-1.279	-1.279	-1.842	-563	
Mutatie reserve Waterbeheer 900 jaar	-50	-50	-46	4	
Mutatie reserve Transitie	1.219	1.219	689	-530	
Mutatie reserve ICT	177	977	855	-122	
Mutatie reserve Omgevingswet	274	274	260	-14	
Mutatie reserve Groen/Blauwe diensten	0	0	-13	-13	
Mutatie reserve Inzet KWA verdieping	0	0	-56	-56	
Mutatie reserve Sloop RWZI Utrecht	5.300	3.300	4.082	782	
Mutatie reserve Veiligheidstoets	309	309	456	147	
Mutaties bestemmingsreserves	10.212	9.012	6.198	-2.814	N
Mutaties nog te bestemmen resultaat 2021	1.225	2.692	6.340	3.648	V

Bedragen zijn in duizenden euro's

Een uitgebreide toelichting op de rekening naar programma's staat vermeld in het bestuursverslag 2021.

4. Rekening naar kostendragers

4.1 Exploitatierekening naar kostendragers

Kostendrager Watersysteemheffing	Begroting 2021	Begroting 2021 na BW	Rekening 2021	Vershil begroting/rekening	
Watersysteemheffing					
Totaal netto lasten (a)	76.278	76.535	71.996	4.539	V
<i>Opbrengsten</i>					
Belastingopbrengsten	71.983	72.791	72.709	-82	N
Kwijtscheldingen	-1.869	-1.875	-1.917	-42	N
Oninbaar	-136	-138	-100	38	V
Totaal opbrengsten (b)	69.978	70.778	70.692	-86	N
Resultaat voor mutaties reserves (b-a)	-6.300	-5.757	-1.304	4.453	V
<i>Mutaties reserves tijdens begrotingjaar</i>					
Mutatie reserve GHJ	4.261	4.261	1.813	-2.448	
Mutatie reserve Waterbeheer 900 jaar	-27	-27	-25	2	
Mutatie reserve Transitie	769	769	483	-286	
Mutatie reserve ICT	96	528	462	-66	
Mutatie reserve Omgevingswet	148	148	140	-8	
Mutatie reserve Groen/Blauwe diensten	0	0	-13	-13	
Mutatie reserve Inzet haven KWA	0	0	-56	-56	
Mutatie reserve Veiligheidstoets	309	309	456	147	
Nog te bestemmen resultaat Watersysteemheffing (1)	-744	231	1.956	1.725	V

Kostendrager zuiveringsheffing	Begroting 2021	Begroting 2021 na BW	Rekening 2021	Vershil begroting/rekening	
Zuiveringsheffing					
Totaal netto lasten (a)	65.596	63.671	61.862	1.809	V
<i>Opbrengsten</i>					
Belastingopbrengsten	65.720	65.926	65.967	41	V
Kwijtscheldingen	-2.633	-2.639	-2.722	-83	N
Oninbaar	-178	-178	64	242	V
Totaal opbrengsten (b)	62.909	63.109	63.309	200	V
Resultaat voor mutaties reserves (b-a)	-2.687	-562	1.447	2.009	V
<i>Mutaties reserves tijdens begrotingjaar</i>					
Mutatie reserve verkiezingen					
Mutatie reserve RWZI Utrecht	-1.279	-1.279	-1.842	-563	
Mutatie reserve Waterbeheer 900 jaar	-23	-23	-21	2	
Mutatie reserve Transitie	450	450	206	-244	
Mutatie reserve ICT	82	449	393	-56	
Mutatie reserve Omgevingswet	126	126	119	-7	
Mutatie reserve Groen/Blauwe diensten					
Mutatie reserve Sloop RWZI Utrecht	5.300	3.300	4.082	782	
Nog te bestemmen resultaat Zuiveringsheffing (2)	1.969	2.461	4.384	1.923	V
Totaal nog te bestemmen resultaat (1+2)	1.225	2.692	6.340	3.648	V

Bedragen zijn in duizenden euro's

4.2. Toelichting kostendragers

4.2.1. Toelichting kostendrager Watersysteemheffing

Totale netto lasten	Bedrag	V/N
Personeelskosten <ul style="list-style-type: none">- Door de aanhoudende krapte op de arbeidsmarkt kon een aantal vacatures niet worden ingevuld. Hierdoor is een deel van het budget voor loonkosten niet benut.- De voortdurende coronapandemie en de landelijke maatregelen die als gevolg daarvan van kracht zijn geweest, is voor veel medewerkers van HDSR aanleiding geweest om ook in 2021 veel thuis te werken. Hierdoor zijn de reiskosten, opleidingskosten en kosten voor externe locaties lager dan begroot.-	769	V
Overige kosten <ul style="list-style-type: none">- € 950.000 lagere kosten voor baggerwerkzaamheden in de GHJ. Deze zijn vertraagd door aanhoudende uitdagingen in het vergunningentraject inzake stikstof emissies.- Lagere onderhoudskosten door fasering van werkzaamheden. De goede staat van objecten maakt verschuiving naar de toekomst mogelijk.- De lagere kosten voor ICT ondersteuning en ontwikkeling, wegens het doorschuiven naar 2022 van enkele ICT ontwikkelprojecten. Door de voortdurende coronapandemie is ook in 2021 veel thuisgewerkt, met als gevolg lagere kosten voor catering, schoonmaak en kantoormeubilair.	1.812	V
Overige opbrengsten <ul style="list-style-type: none">- € 1.000.000 In 2021 is een niet begrote opbrengst door de verkoop van drie dienstwoningen genoteerd.- € 315.000 hogere vergoeding voor vaarwegbeheer door een nieuwe overeenkomst met de provincie Zuid Holland.- € 1.400.000 Tevens is een bedrag aan ontvangsten geboekt ter dekking van kosten voor werkzaamheden aan de GHJ. Deze dekking wordt niet onttrokken aan de bestemmingsreserve GHJ, zoals gebruikelijk is bij de kosten voor de GHJ. De dekking heeft betrekking op kosten waarvoor een aparte bijdrage van het Rijk is ontvangen (voor werkzaamheden betreffende onderzoek naar niet gesprongen explosieven). Dit betreft de mutatie van een balanspost (vooruit ontvangen bedragen), en was niet al zodanig begroot.	1.893	V
Rente en Afschrijvingen <ul style="list-style-type: none">- € 7.000 hogere afschrijvingskosten dan begroot.- € 72.000 lagere rentekosten dan begroot. Door het achterblijven van het investeringsvolume in 2021 valt de interne rentetoerekening anders uit dan begroot.	65	V
Totale netto lasten	4.539	V

Totale opbrengsten		
Belastingopbrengsten Watersysteem De totale netto-belastingopbrengsten voor de watersysteemheffing zijn € 714.000 hoger dan initieel begroot. Op basis van de rapportages door BghU zijn de belastingopbrengsten bij de 2 ^e Begrotingswijziging met € 800.000 verhoogd: € 100.000 voor Ingezetenen en € 700.000 voor Gebouwd. Uit de jaarcijfers van BghU blijkt dat de uiteindelijk gerealiseerde belastingopbrengst € 86.000 lager is dan de begroting inclusief alle begrotingswijzigingen. Het resultaat bestaat uit kleine voordelen op de categorieën Ingezetenen, Ongebouwd, Natuur en Gebouwd en een groter nadeel op de categorie Verontreinigingsheffing. De voordelen zijn beperkt van omvang: het grootste voordeel bedraagt € 84.336 bij Gebouwd. Deze kleine voordelen vallen echter weg tegen het grotere nadeel op de Verontreinigingsheffing. Daardoor buigt het totaal van de watersysteemheffing om tot een nadeel.	174	V
Verontreinigingsheffing Voor de Verontreinigingsheffing was, op basis van de realisatie in 2019, een belastingopbrengst begroot van € 320.000. Achteraf bleek de realisatie in 2019 echter incidenteel hoog. De gerealiseerde belastingopbrengst in het boekjaar 2021 is veel lager: € 60.000. Deze heeft voor ongeveer € 150.000 betrekking op het belastingjaar 2021. Door een afboeking van € 90.000 op zogenaamde ‘oude jaren’, vooral 2020, resteert echter slechts € 60.000 als gerealiseerde belastingopbrengst. Verontreinigingsheffing wordt vooral opgelegd aan bedrijven. De verklaring voor de lagere realisatie ligt dan ook vooral in de lagere bedrijvigheid door de coronamaatregelen, zowel voor 2021 als voor 2020. Een voorbeeld daarvan is dat er minder bronbemalingen bij bouwprojecten hebben plaatsgevonden. Voor het belastingjaar 2022 is de begrote opbrengst voor de Verontreinigingsheffing naar beneden bijgesteld tot € 211.000.	260	N
Totale opbrengsten	86	N
Resultaat voor mutaties reserves	4.453	V

4.2.2. Toelichting kostendrager Zuiveringsheffing

Totale netto lasten		
Personeelskosten <ul style="list-style-type: none"> - € 239.000 lagere interne doorbelasting van uren /personele inzet voor de projecten sloop van de oude RWZI's Maarssebroek en Utrecht. Beide projecten zijn vertraagd door het langdurig traject van vergunningverlening m.b.t. stikstofemissie. - € 130.000 lagere directe personeelskosten door het niet invullen van vacature ruimte, als gevolg van de aanhoudende krapte op de arbeidsmarkt. - Door de coronapandemie is ook in 2021 meer thuisgewerkt. Hierdoor zijn de reiskosten, kosten voor opleidingen en kosten voor huur van externe locaties en afdelingsuitjes lager dan begroot. 	911	V
Overige kosten <ul style="list-style-type: none"> - Hogere overige kosten door hogere energieprijzen en hogere kosten voor de afzet van slib. Dit is het gevolg van gestegen aangeboden hoeveelheden en een gestegen verwerkingsprijs. - Lagere overige kosten door vertraging bij de sloopprojecten van de oude RWZI's in Utrecht en Maarssebroek. - De lagere kosten voor ICT ondersteuning en ontwikkeling, wegens het doorschuiven naar 2022 van enkele ICT ontwikkelprojecten. Door de voortdurende coronapandemie is ook in 2021 veel thuisgewerkt, met als gevolg lagere kosten voor catering, schoonmaak en kantoormeubilair. - De vertraging in het duurzaamheidsprogramma zorgt ook voor lagere kosten. 	824	V
Overige opbrengsten <ul style="list-style-type: none"> - Een incidentele opbrengst voor grensoverschrijdend afvalwater (afrekening oude jaren) en dekking van de kosten door het RIVM voor COVID bemonstering bij RWZI's, zorgt voor een hogere dan begrote overige opbrengst. 	192	V
Rente en Afschrijvingen <ul style="list-style-type: none"> - €62.000 lagere afschrijvingskosten dan begroot. - €180.000 hogere rentekosten dan begroot. Door het achterblijven van het investeringsvolume in 2021 valt de interne rentetoerekening anders uit dan begroot. 	118	N
Totale netto lasten	1.809	V

Totale opbrengsten		
Belastingopbrengsten Zuiveringsheffing De totale netto-belastingopbrengsten voor de zuiveringsheffing zijn € 400.000 hoger dan initieel begroot. Op basis van de rapportages door BghU zijn de belastingopbrengsten bij de 2 ^e begrotingswijziging met € 200.000 verhoogd. Deze verhoging was gebaseerd op verwachte meeropbrengsten voor bijstelling van het belastingdraagvlak van zowel bedrijven als woningen. Beide met € 100.000. Bij de jaarrekening blijkt de meeropbrengst voor zowel bedrijven als voor woningen groter te zijn: in totaal € 200.000. Het voordeel bij bedrijven is € 80.000 en het voordeel voor woningen bedraagt bijna € 120.000. Aan deze relatief kleine voordelen liggen verschillende oorzaken ten grondslag. Bij bedrijven is er sprake van een voordeel op de verwachte oninbaarheid en voor woningen geldt dat het belastingdraagvlak, het aantal woningen, hoger is dan verwacht.	200	V
Totale opbrengsten	200	V
Resultaat voor mutaties reserves	2.009	V

Rekening naar kosten- en opbrengstsoort

5.1 Exploitatierekening naar kosten- en opbrengstsoort

	Rekening 2020	Begroting 2021 na BW	Rekening 2021	Vershil begroting/ rekening	Vershil in %
Lasten					
Rente en afschrijvingen	37.120	37.550	37.603	-53	
Personeelslasten	51.455	57.067	55.387	1.680	
Goederen en diensten van derden	44.269	55.504	51.371	4.133	
Bijdragen aan derden	13.636	15.896	15.993	-97	
Toevoegingen voorzieningen	6.005	5.970	7.370	-1.400	
Totaal lasten	152.485	171.987	167.724	4.263	2
Baten					
Financiële baten	1.694	1.571	1.672	101	
Personeelsbaten	425	105	364	259	
Goederen en diensten aan derden	3.692	3.519	5.386	1.867	
Bijdragen van overheden en derden	8.687	10.986	12.944	1.958	
Waterschapsbelastingen	131.043	133.886	134.000	114	
Interne verrekeningen	13.102	15.600	13.500	-2.100	
Totaal baten	158.643	165.667	167.866	2.199	1
Resultaat voor mutaties reserves	6.158	-6.320	142	6.462	
Mutaties bestemmingsreserves	1.081	9.012	6.198	-2.814	
Nog te bestemmen resultaat	7.239	2.692	6.340	3.648	

5.2 Toelichting rekening naar kosten- en opbrengstsoort

Lasten

Rente	Rekening 2020	Begroting 2021 na BW	Rekening 2021	Vershil begroting/ rekening	Vershil in %
Rente geldleningen	7.123	6.959	6.962	-3	
Rente GHIJ (interne rente)	1.479	1.391	1.496	-105	
Rente kortlopend < 1 jaar	1	0	0	0	
Totaal	8.603	8.350	8.458	-108	-1

Bedragen zijn in duizenden euro's

In de paragraaf financiering van het bestuursverslag is een nadere analyse opgenomen.

Afschrijvingen	Rekening 2020	Begroting 2021 na BW	Rekening 2021	Vershil begroting/ rekening	Vershil in %
Materiële vaste activa	28.303	28.985	28.931	54	
Financiële vaste activa	214	215	214	1	
Totaal	28.517	29.200	29.145	55	0

Bedragen zijn in duizenden euro's

Personeelslasten	Rekening 2020	Begroting 2021 na BW	Rekening 2021	Verschil begroting/ rekening	Verschil in %
Salarissen	30.569	39.259	32.988	6.271	
Uitkeringen	134	100	103	-3	
Sociale lasten	8.808	10.211	9.589	622	
Personeel van derden	9.593	5.725	10.689	-4.964	
Overige personeelslasten	2.351	1.772	2.018	-246	
Totaal	51.455	57.067	55.387	1.680	3

Bedragen zijn in duizenden euro's

Topinkomens

De Wet Normering bezoldiging Topfunctionarissen (WNT) maximeert de bezoldiging van een topfunctionaris op een beloning van € 209.000 inclusief kostenvergoedingen en pensioenbijdrage werkgever. Voor meer informatie over de WNT verwijzen wij u naar paragraaf 9 van het bestuursverslag.

Naam	Jaar	Functie	Duur dienstverband	Omvang dienstverband	Dienstbetrekking
J. Goedhart	2021	secretaris directeur	01-01-2021 t/m 31-12-2021	1,0 fte	ja
F.H.M. Apeldoorn	2021	Secretaris directeur	15-08-2021 t/m 31-12-2021	1,0 fte	Ja
J. Goedhart	2020	secretaris directeur	01-01-2020 t/m 31-12-2020	1,0 fte	ja

Naam	2021	2020
J. Goedhart		
Beloning plus belastbare onkostenvergoeding	96.851	137.282
Beloningen betaalbaar op termijn	22.157	20.739
Subtotaal	119.008	158.021
Individueel toepasselijke bezoldigingstermijn	209.000	201.000
-/- onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t.	N.v.t.
Bezoldiging	119.008	158.021

Naam	2021	2020
F.H.M. Apeldoorn		
Beloning plus belastbare onkostenvergoeding	52.960	
Beloningen betaalbaar op termijn	8.422	
Subtotaal	61.382	
Individueel toepasselijke bezoldigingstermijn	79.592	
-/- onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t.	
Bezoldiging	61.382	

Goederen en diensten van derden	Rekening 2020	Begroting 2021 na BW	Rekening 2021	Vershil begroting/ rekening	Vershil in %
Duurzame gebruiksgoederen	278	221	113	108	
Overige gebruiks- en verbruiksgoederen	3.021	3.469	2.949	520	
Energie	5.609	4.348	5.057	-709	
Huren, pacht en andere rechten	260	285	236	49	
Leasebetalingen operational lease	1.740	1898	1.935	-37	
Verzekeringen	326	351	430	-79	
Belastingen	25	45	70	-25	
Onderhoud door derden	8.464	12.389	11.266	1.123	
Overige diensten door derden	24.546	32.498	29.315	3.183	
Totaal	44.269	55.504	51.371	4.133	7

Bedragen zijn in duizenden euro's

Onderhoud door derden

In 2021 is er voor onderhoud door derden € 1.123.000 minder uitgegeven dan begroot. Dit wordt voornamelijk veroorzaakt door een onderschrijding van € 850.000 op het baggeren van waterlopen en € 180.000 op het beheer en onderhoud van waterlopen. Daarnaast is er een onderschrijding van € 90.000 op het beheer en onderhoud van objecten.

Overige diensten door derden

In 2021 is er voor overige diensten door derden € 3.183.000 minder uitgegeven dan begroot. Onderstaand een toelichting van de afwijkingen groter dan € 250.000.

	afwijking	afwijking
Externe deskundige adviezen	€ 1.595.000	38%
Licenties	€ 551.000	20%
Overige diensten derden	€ 1.608.000/-	20%
Kosten onvoorzien tbv bestemmingsreserve Transitie	€ 950.000	56%
Kosten onvoorzien	€ 500.000	100%
WVO-heffing effluent	€ 372.000	41%

Bij de post externe deskundigen adviezen is de onderschrijding met een bedrag van € 513.000 het gevolg van lagere kosten sloop bestaande RWZI Utrecht. Bij de overige diensten derden wordt de overschrijding veroorzaakt door hogere kosten met betrekking tot de sloop bestaande RWZI-Utrecht. Hier heeft een verschuiving van soort kosten plaatsgevonden.

Bij de post kosten onvoorzien ten behoeve van bestemmingsreserve Transitie zijn administratief de kosten van € 420.000 geboekt op de kostensoort personeelskosten. Hierdoor is de werkelijke onderschrijding met een bedrag van € 530.000 niet zichtbaar bij de kostensoort overige diensten derden.

Bij de post kosten onvoorzien is de risicoreservering voor onvoorzien kosten van € 500.000 niet aangesproken.

Bijdragen aan derden	Rekening 2020	Begroting 2021 na BW	Rekening 2021	Vershil begroting/ rekening	Vershil in %
Bijdragen aan overheden	12.422	14.498	15.061	-563	
Bijdragen aan overigen	1.214	1.398	932	466	
Totaal	13.636	15.896	15.993	-97	-1

Bedragen zijn in duizenden euro's

Bijdragen aan overheden en overigen

In 2021 is er bij de post bijdragen van overheden een overschrijding van € 442.000 als gevolg van een extra naheffing van de solidariteitsbijdrage vanuit HWBP. Daarnaast zijn er een aantal kleine overschrijdingen van

verschillende kostensoorten. Bij de post bijdragen aan overigen is een onderschrijving van € 82.000 voor de subsidie afhaakproblematiek. Voor het programma gezond water zijn de gerealiseerde kosten met een bedrag van € 212.000 lager dan begroot. Verder zijn bij de post bijdragen aan overigen een aantal kleine onderschrijvingen op verschillende kostensoorten.

Toevoegingen voorzieningen	Rekening 2020	Begroting 2021 na BW	Rekening 2021	Vershil begroting/rekening	Vershil in %
Toevoegingen aan voorzieningen	6.005	5.970	7.370	-1.400	
Totaal	6.005	5.970	7.370	-1.400	-23

Bedragen zijn in duizenden euro's

Toevoegingen voorzieningen:

Er is extra gedoteerd aan de voorziening Toestandsafhankelijk GOP baggeren 2020. Uit de raming voor de uitgaven voor de komende 4 jaar is gebleken dat het saldo in de voorziening op termijn niet toereikend is. Daarom is in 2021 is een extra dotatie van € 1.400.000 toegevoegd aan de voorziening.

Baten

Financiële baten	Rekening 2020	Begroting 2021 na BW	Rekening 2021	Vershil begroting/rekening	Vershil in %
Dividenduitkering	215	180	176	-4	
Interne rentebaten GHJ	1.479	1.391	1.496	105	
Totaal	1.694	1.571	1.672	101	6

Bedragen zijn in duizenden euro's

Personeelsbaten	Rekening 2020	Begroting 2021 na BW	Rekening 2021	Vershil begroting/rekening	Vershil in %
Baten ivm salarissen en sociale lasten	425	105	364	259	
Totaal	425	105	364	259	247

Bedragen zijn in duizenden euro's

Baten in verband met salarissen en sociale lasten

In 2021 is een bedrag van € 96.000 ontvangen i.v.m. uitkeringen ziektewet en € 60.000 subsidie voor praktijkleren, beide bedragen zijn niet begroot. De opbrengst van detachering van personeel is € 103.000 hoger dan in de begroting is opgenomen.

Goederen en diensten aan derden	Rekening 2020	Begroting 2021 na BW	Rekening 2021	Vershil begroting/rekening	Vershil in %
Verkoop van grond	0	0	1.032	1.032	
Verkoop van overige goederen	95	0	0	0	
Verkoop van duurzame goederen	41	0	15	15	
Opbrengst uit grond en water	125	110	120	10	
Opbrengst uit overige eigendommen	150	150	155	5	
Diensten voor derden/ov opbrengsten	3.281	3.259	4.064	805	
Totaal baten	3.692	3.519	5.386	1.867	53

Bedragen zijn in duizenden euro's

Verkoop van grond

De extra opbrengst bij verkoop van grond is het resultaat van de verkoop van een drietal dienstwoningen inclusief bijbehorende grond. In 2021 is conform het bestuursvoorstel de opbrengst van de verkoop dienstwoningen verwerkt in de exploitatie.

Diensten voor derden/overige opbrengsten

Het verschil in diensten voor derden / overige opbrengsten wordt veroorzaakt door een hogere opbrengst van € 198.000 op de post grensoverschrijdend afvalwater in verband met afrekeningen over voorgaande jaren. Vanuit de jaarrekening 2020 BghU is er een bedrag van € 123.000 ontvangen met betrekking tot de overdracht in 2014. Daarnaast is er nog een bedrag van € 399.350 voor de bemonstering van Covid berekend. Ook is er een opbrengst van € 109.000 verwerkt voor Nereda PNU gebruik, beheer en onderhoud voorgaande jaren.

Bijdragen van derden	Rekening 2020	Begroting 2021 na BW	Rekening 2021	Vershil begroting/ rekening	Vershil in %
Bijdragen van overheden	8.466	10.974	12.376	1.402	
Bijdragen van overigen	221	12	568	556	
Totaal	8.687	10.986	12.944	1.958	18

Bedragen zijn in duizenden euro's

Bijdragen van overheden

In 2021 zijn een aantal afrekeningen met betrekking tot de werkzaamheden baggeren GHJ verwerkt. Hierdoor is er een bedrag van € 897.000 aan extra inkomsten geboekt ter dekking van kosten voor werkzaamheden aan de GHJ. De dekking heeft betrekking op kosten waarvoor een aparte bijdrage van het Rijk is ontvangen voor onder andere extra diep baggeren en werkzaamheden betreffende onderzoek naar niet gesprongen explosieven. Dit betreft de mutatie van een balanspost (vooruit ontvangen bedragen) en is niet in de begroting opgenomen. Daarnaast is er een hogere vergoeding van € 315.000 voor vaarwegbeheer door een nieuwe overeenkomst met de provincie Zuid Holland. Ook is er een bijdrage van € 100.000 verwerkt voor regionaal partnerschap water en bodem, dit bedrag is niet in de begroting 2021 opgenomen.

Bijdragen van overigen

De extra ontvangsten hebben betrekking op het doorberekenen van kosten baggerwerkzaamheden GHJ in 2021. Er is een bijdrage van € 449.000 doorbelast aan het netwerkmanagement, dit bedrag is niet in de begroting opgenomen. Daarnaast zijn er nog een aantal niet begrote bijdragen ontvangen voor Veenweide, buitenlandse projecten en cultuurhistorische projecten.

Waterschapsbelastingen (netto belastingopbrengst per categorie)	Rekening 2020	Begroting 2021 na BW	Rekening 2021	Vershil begroting/ rekening	Vershil in %
Watersysteemheffing ingezetenen	26.976	29.010	29.024	14	
Watersysteemheffing gebouwd	33.968	35.537	35.621	84	
Watersysteemheffing ongebouwd	5.598	5.840	5.909	69	
Watersysteemheffing natuur	70	71	78	7	
Verontreinigingsheffing	0	320	60	-260	
Zuiveringsheffing	64.431	63.108	63.308	200	
Netto belastingopbrengsten	131.043	133.886	134.000	114	0

Bedragen zijn in duizenden euro's

In het bestuursverslag 2021 staat een uitgebreide toelichting op de belastingopbrengsten.

Interne verrekeningen	Rekening 2020	Begroting 2021 na BW	Rekening 2021	Vershil begroting/ rekening	Vershil in %
Vrijval voorzieningen	0	0	33	33	
Geactiveerde personeelslasten projecten	11.574	14.496	11.740	-2.756	
Geactiveerde bouwrente	584	604	455	-149	
Geactiveerde baggerprojecten	944	500	1.272	772	
Totaal	13.102	15.600	13.500	-2.100	-13

Bedragen zijn in duizenden euro's

In 2021 zijn er minder productieve uren geschreven op investeringsprojecten dan verwacht verwacht doordat er minder uren op projecten zijn geschreven, hierdoor is de opbrengst van de geactiveerde personeelslasten projecten € 2.756.000 lager dan begroot. Voor de baggerprojecten is een hogere opbrengst met betrekking tot geschreven uren van € 772.000.

6. Specificaties

In paragraaf 6.1 wordt een totaaloverzicht gegeven van alle investeringsprojecten die aan het begin van het begrotingsjaar nog onderhanden zijn en die in het lopende jaar zijn gestart.

Hieronder worden de opgenomen kolommen in de totaaloverzichten nader toegelicht.

Categorie activa	Naam categorie activa
OHW t/m 2019	OHW = onderhanden werken, betreft projecten die op 31 december 2019 nog onderhanden zijn.
(Des)investeringen 2021	Gerealiseerde kosten in 2021 van de projecten.
Doorbelasting aan derden 2021	Ontvangen doorbelasting aan derden in 2021.
Subsidie 2021	Ontvangen subsidie in 2021.
Totaal mutatie 2021	Som van (des)investeringen minus doorbelasting aan derden minus subsidie.
Overboeking OHW 2021	Projecten die in 2021 gereedgekomen zijn en daardoor niet meer onderhanden zijn.
OHW t/m 2021	Projecten die op 31 december 2021 nog onderhanden zijn.

6.1 Specificatie onderhanden werk en restant krediet per 31-12-2021

Categorie activa	OHW t/m 2020	(Des)investering 2021	Doorbelasting aan derden/subsidie 2021	Totaal mutatie 2021	Overboeking OHW 2021	OHW t/m 2021
Gronden	0	1.593.873	755.252	838.621	-838.621	0
Vervoermiddelen	65.900	328	0	328	-66.228	0
Overige bedrijfsmiddelen	524.481	429.640	0	429.640	-507.537	446.584
Bedrijfsgebouwen/woonruimten	0	70.725	0	70.725	-70.725	0
Waterkeringen	7.164.161	19.863.155	12.365.301	7.497.854	-4.245.023	10.416.992
Watergangen, kunstwerken en gemalen	6.304.759	8.270.584	1.272.210	6.998.374	-2.938.423	10.364.710
Zuiveringstechnische werken	4.194.663	6.588.429	0	6.588.429	-5.761.118	5.021.974
Wegen	0	0	0	0	0	0
Totaal	18.253.964	36.816.734	14.392.763	22.423.971	-14.427.675	26.250.260

Voor een gedetailleerde toelichting op de kredieten van grote projecten wordt verwezen naar het bestuursverslag bijlage 2 investeringen – rapportage grote projecten. Op basis van de uitputting in 2021 van de kredieten is de inschatting dat de beschikbaar gestelde kredieten toereikend zijn voor de totale uitvoering van de projecten.

6.2 Staat van vaste schulden

nr.	Hoofdsom	Omschrijving lening	%	Datum rente	Einddatum lening	Datum aflossing		saldo 31-12-2020	rente 2021	aflossing 2021	Stand 31-12-2021
75	9.529.384	NWB 1-28647 (oud 1-14218)	2,588	1-aug	1-8-2044	1-aug	1-8	9.529.384	246.620		9.529.384
79	4.537.802	NWB 1E0014419	5,750	27-feb	27-2-2022	27-feb	27-2	363.024	12.176	181.512	181.512
83	6.806.703	NWB 1E0015886	4,590	1-meï	1-5-2024	1-meï	1-5	1.089.072	41.657	272.268	816.804
85	6.988.215	NWB 1E0020340 / 28721	2,341	1-jun	1-6-2046	1-jun	1-6	6.988.215	163.594		6.988.215
97	25.000.000	NWB 1 0023587	3,990	7-jan	7-1-2030	7-jan	7-1	10.000.000	359.100	1.000.000	9.000.000
98	15.000.000	NWM 1 0024210	3,650	29-jun	29-6-2030	29-jun	29-6	6.000.000	208.050	600.000	5.400.000
99	10.000.000	1-24494	4,345	30-sep	30-9-2030	30-sep	30-9	4.000.000	169.455	400.000	3.600.000
100	10.000.000	1-24613	4,045	31-mrt	31-3-2031	31-mrt	31-3	4.400.000	165.845	400.000	4.000.000
102	20.000.000	geldlening 102 - 28690 (VH 24926)	3,085	1-okt	1-10-2034	1-okt	1-10	14.400.000	444.240		14.400.000
103	15.000.000	geldlening 103 - 28648 (oud 1-25382)	3,941	1-aug	1-8-2044	1-aug	1-8	15.000.000	591.150		15.000.000
104	35.000.000	geldlening 104 - 28691 (VH 25965)	4,199	1-sep	1-9-2045	1-sep	1-9	35.000.000	1.469.650		35.000.000
106	15.000.000	geldlening 106 (27481) start 07/12/2011	3,210	1-jul	1-7-2041	1-jul	1-7	15.000.000	490.500		15.000.000
107	12.000.000	geldlening 107 (28605) start 18-12-2014	1,924	1-aug	1-8-2039	1-aug	1-8	12.000.000	230.880		12.000.000
108	6.000.000	geldlening 108 (1-28683) start 20-2-2015	1,548	1-aug	1-8-2040	1-aug	1-8	6.000.000	92.880		6.000.000
109	17.600.000	Geldlening 109 (1-29231)	1,435	1-jul	1-7-2047	1-jul	1-7	17.600.000	252.560		17.600.000
110	20.000.000	Geldlening 110 (1-29300)	0,885	2-meï	2-5-2030	2-meï	2-5	20.000.000	165.200	2.000.000	18.000.000
111	10.000.000	Geldlening 111 (2-29399)-start 1-9-2017	1,800	1-sep	1-9-2049	1-sep	1-9	10.000.000	180.000		10.000.000
112	10.000.000	Geldlening 112 (2-29400)-start 1-9-2017	1,800	1-sep	1-9-2049	1-sep	1-9	10.000.000	180.000		10.000.000
113	10.000.000	Geldlening 113 (2-29398)-start 1-12-2017	1,300	1-dec	1-12-2033	1-dec	1-12	10.000.000	129.188	750.000	9.250.000
114	10.000.000	Geldlening 114 (2-29397)-start 1-12-2017	1,300	1-dec	1-12-2033	1-dec	1-12	10.000.000	129.188	750.000	9.250.000
115	10.000.000	Geldlening 115 (2-29406)-start 1-06-2018	1,279	1-jun	1-6-2033	1-jun	1-6	10.000.000	122.304	750.000	9.250.000
116	10.000.000	Geldlening 116 (2-29407)-start 1-06-2018	1,279	1-jun	1-6-2033	1-jun	1-6	10.000.000	122.304	750.000	9.250.000
117	10.000.000	Geldlening 117 (2-29408)-start 1-06-2018	1,861	1-jun	1-6-2046	1-jun	1-6	10.000.000	186.100		10.000.000
118	10.000.000	Geldlening 118 (2-29409)-start 1-06-2018	1,861	1-jun	1-6-2046	1-jun	1-6	10.000.000	186.100		10.000.000
119	20.000.000	Geldlening 119 (2-29505) start 1-04-2019	1,716	1-apr	3-4-2040	1-apr	1-4	20.000.000	330.330	1.000.000	19.000.000
120	20.000.000	Geldlening 120 (2-29506) start 1-04-2019	1,533	1-apr	3-4-2035	1-apr	1-4	20.000.000	291.653	1.300.000	18.700.000
Subtotaal	Standaard leningen							297.369.695	6.960.725	10.153.780	287.215.915
101	15564,66	Obligatielening	2,500					15.565			15.565
Totaal vaste schulden								297.385.260		10.153.780	287.231.480

Bedragen zijn in euro's

7. Controleverklaring

Crowe Foederer B.V.

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

Aan: het Algemeen Bestuur van Hoogheemraadschap de Stichtse Rijnlanden

Verklaring over de in de jaarstukken opgenomen jaarrekening 2021

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2021 van Hoogheemraadschap de Stichtse Rijnlanden te Houten gecontroleerd.

Naar ons oordeel:

- geeft de in de jaarstukken opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van zowel de baten en lasten over 2021 als van de activa en passiva van de Hoogheemraadschap de Stichtse Rijnlanden op 31 december 2021 in overeenstemming met hoofdstuk 4 van het Waterschapsbesluit en de bepalingen van en krachtens de WNT.
- zijn de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties over 2021 in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand gekomen in overeenstemming met de begroting en met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, waaronder de verordeningen van het Waterschap zelf, het door het Algemeen Bestuur vastgestelde controleprotocol d.d. 9 november 2021 en het Controleprotocol WNT.

De jaarrekening bestaat uit:

- de exploitatierekening naar programma's, naar kostendragers en naar kosten- en opbrengstsoorten over 2021;
- de balans per 31 december 2021;
- de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen;

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle verricht in overeenstemming met Nederlands recht, waaronder de Nederlandse controlestandaarden, hoofdstuk 4 van het Waterschapsbesluit, het door het Algemeen Bestuur vastgestelde controleprotocol d.d. 9 november 2021 en de Regeling Controleprotocol WNT. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van Hoogheemraadschap de Stichtse Rijnlanden zoals vereist in de Wet toezicht accountantsorganisaties (Wta), de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Naleving anticumulatiebepaling WNT niet gecontroleerd

In overeenstemming met de Regeling Controleprotocol WNT 2021 hebben wij de anticumulatiebepaling, bedoeld in artikel 1.6a WNT en artikel 5, lid 1, sub n en o Uitvoeringsregeling WNT, niet gecontroleerd. Dit betekent dat wij niet hebben gecontroleerd of er wel of niet sprake is van een normoverschrijding door een leidinggevende topfunctionaris vanwege eventuele dienstbetrekkingen als leidinggevende topfunctionaris bij andere WNT-plichtige instellingen, alsmede of de in dit kader vereiste toelichting juist en volledig is.

Materialiteit

Op basis van onze professionele oordeelsvorming hebben wij de materialiteit voor de jaarrekening als geheel bepaald op €1.328.500, waarbij de bij onze controle toegepaste goedkeuringstolerantie bedraagt voor fouten 1% en voor onzekerheden 3% van de totale lasten inclusief toevoegingen aan reserves, zoals voorschreven in artikel 2 lid 1 Bado

Daarbij zijn voor de controle van de in de jaarrekening opgenomen WNT-informatie de toleranties gehanteerd zoals vastgelegd in de Regeling Controleprotocol WNT 2021. Wij houden ook rekening met afwijkingen en/of mogelijke afwijkingen die naar onze mening voor de gebruikers van de jaarrekening om kwalitatieve redenen materieel zijn, zoals ook bedoeld in artikel 3 Bado.

Wij zijn met het Algemeen Bestuur overeengekomen dat wij tijdens onze controle geconstateerde afwijkingen boven de € 66.000 rapporteren alsmede kleinere afwijkingen die naar onze mening om kwalitatieve, SiSa- of WNT-redenen relevant zijn.

Verklaring over de in de jaarstukken opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvatten de jaarstukken andere informatie, die bestaat uit:

- het bestuursverslag; waaronder de programmaverantwoording en de paragrafen;
- bijlage 1 Kosten en opbrengsten per programma;
- bijlage 2 Realisatie en prognose investeringsprojecten;
- bijlage 3 Muskusrattenbeheer.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat;

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat. Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in artikel 109, lid 3 onder d Waterschapswet en de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het Dagelijks Bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van het jaarverslag in overeenstemming met hoofdstuk 4 van het Waterschapsbesluit.

Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het Dagelijks Bestuur voor de jaarrekening

Het Dagelijks Bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met hoofdstuk 4 van het in Nederland geldende Waterschapsbesluit. Het Dagelijks Bestuur is ook verantwoordelijk voor het rechtmatig tot stand komen van de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties, in overeenstemming met de begroting en met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, waaronder verordeningen, zoals opgenomen in het normenkader.

In dit kader is het Dagelijks Bestuur verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het Dagelijks Bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de naleving van de relevante wet- en regelgeving mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het Dagelijks Bestuur afwegen of de financiële positie voldoende is om het Waterschap in staat te stellen de risico's vanuit de reguliere bedrijfsvoering financieel op te vangen. Het Dagelijks Bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of de risico's kunnen worden opgevangen toelichten in de jaarrekening.

Het Algemeen Bestuur is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van het Waterschap.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, de Regeling Controleprotocol WNT 2021, het controleprotocol dat is vastgesteld door het Algemeen Bestuur, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's:
 - dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude,
 - dat baten en lasten alsmede de balansmutaties als gevolg van fouten of fraude niet in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de Hoogheemraadschap de Stichtse Rijnlanden;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving, de gebruikte financiële rechtmatigheidscriteria en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het Dagelijks Bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door het Dagelijks Bestuur gehanteerde afweging dat het waterschap in staat is de risico's vanuit de reguliere bedrijfsvoering financieel op te vangen aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of het waterschap haar financiële risico's kan opvangen. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle- informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat het waterschap de financiële risico's niet kan opvangen;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen en of de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen.

Wij communiceren met het Algemeen Bestuur onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Eindhoven, 22 juni 2022

Crowe Foederer B.V.

w.g. mr. drs. H.W. Jansen RA R

8. Besluit

Opmaak, ter inzage legging en vaststelling

Deze rekening is aldus opgemaakt door het college van dijkgraaf en hoogheemraden van Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden d.d. 10 mei 2022.

, dijkgraaf
J.C.H. Haan

, secretaris-directeur
C. Apeldoorn

Deze rekening heeft, na voorafgaande kennisgeving, met alle bescheiden van 23 juni 2022 t/m 06 juli 2022 voor een ieder ter inzage gelegen.

Deze rekening is op 6 juli 2022 vastgesteld door het algemeen bestuur van Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden.

, voorzitter
J.C.H. Haan

, secretaris
C. Apeldoorn